

INFORMATOR

URZĘDU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

kwiecień – czerwiec 2015 r.

Przy wykorzystaniu zamieszczonych w „Informatorze UZP” informacji poprzez przedruk całego artykułu bądź jego fragmentów należy: podać autora oraz źródło pochodzenia cytowanego tekstu wskazując na numer „Informatora UZP”, rok i miesiąc wydania oraz adres strony internetowej, na której był on opublikowany.

Korzystając z zamieszczonych w „Informatorze UZP” danych, wykresów, zestawień statystycznych itp. należy wskazać wszystkie informacje identyfikujące materiał, z którego zostały one zaczerpnięte.

Spis treści

AKTUALNOŚCI.....	3
➤ Rada Ministrów przyjęła Sprawozdanie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w 2014 r.....	3
➤ Zmiana brzmienia przepisu art. 91 ust. 3a oraz art. 93 Prawa zamówień publicznych..	5
➤ Konsultacje dotyczące oceny skuteczności procedur odwoławczych w zamówieniach publicznych wprowadzonych dyrektywą 2007/66/WE	6
➤ Uruchomienie pilotażu systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (Internal Market Information System) w obszarze zamówień publicznych.....	7
➤ Konsultacje społeczne prowadzone przez Komisję Europejską w sprawie zamówień publicznych i własności intelektualnej	11
➤ Projekt pilotażowy „Integrity Pacts – Civil Control Mechanism for Safeguarding EU Funds”.....	11
AKTUALNE ORZECZNICTWO	12
➤ Wyrok WSA w Warszawie w sprawie ze skargi na decyzję Prezesa UZP o nałożeniu kary pieniężnej na zamawiającego sektorowego, który nie stosował ustawy Pzp	12
➤ Wyrok z dnia 4 marca 2015 r. sygn. akt V Ca 4080/14 Sądu Okręgowego w Warszawie - uwzględnienie skargi Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych na postanowienie Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 21 listopada 2014 r. sygn. akt KIO 2339/14	13
➤ Wyrok Sądu Najwyższego potwierdzający dopuszczalność udzielania zamówień wspólnych przez zamawiających i podmioty nieposiadające statusu zamawiających.....	14
➤ Wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 26 marca 2015 r. - o formie dokumentów składanych na potwierdzenie spełnienia warunków udziału w postępowaniu decydują przepisy rozporządzenia w sprawie dokumentów	15
➤ Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie ze skargi Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych na postanowienie KIO dotyczące postępowania pn. „Świadczenie usług pocztowych w obrocie krajowym i zagranicznym dla Jednostek Administracji Państwowej”	17
DZIAŁANIA EDUKACYJNE.....	18
➤ Seminarium pt. „Praktyczne aspekty postępowań o udzielenie zamówienia publicznego”	18
➤ Kontrola zamówień publicznych - seminarium.....	19

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 2/2015

➤ Publiczna prezentacja założeń projektu "e-Zamówienia – elektroniczne zamówienia publiczne"	21
➤ Szkolenia „Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych”	21
➤ Drugie wydanie podręcznika „Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych”	22
PRAWO EUROPEJSKIE	23
Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości	23
OPINIE PRAWNE	29
Wybrane aspekty dotyczące badania rażąco niskiej ceny w świetle przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych obowiązujących od dnia 19 października 2014 r.	29
KONTROLA UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH	31
Przykładowe naruszenia ustawy Prawo zamówień publicznych w zakresie przyjętego kryterium oceny ofert stwierdzone w kontrolach Prezesa UZP przeprowadzonych w latach 2014-2015	31
ORZECZNICTWO W ZAKRESIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH	43
Bieżące orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej i sądów okręgowych	43
ANALIZY SYSTEMOWE	56
Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych 01.01.2015 – 30.06.2015	56

AKTUALNOŚCI

➤ Rada Ministrów przyjęła Sprawozdanie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w 2014 r.

W dniu 25 czerwca 2015 r. Rada Ministrów przyjęła Sprawozdanie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w 2014 r.

W Sprawozdaniu zostały zawarte kompleksowe informacje odnośnie systemu zamówień publicznych, działalności Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych oraz wnioski i rekomendacje na przyszłość.

Poniżej najważniejsze informacje ze Sprawozdania.

Dane przekazane przez zamawiających w sprawozdaniach rocznych o udzielonych zamówieniach wskazują, iż w roku 2014 udzielono 174 886 zamówień (w roku 2013 – 210 352) o wartości 133,2 mld zł (w roku 2013 - 143,2 mld zł) Na podstawie wyłączeń obowiązku stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych w 2014 r. udzielono zamówień na kwotę ok. 97,2 mld zł (w roku 2013 – 74,7 mld zł).

Łączna wartość rynku zamówień publicznych w 2014 r. wyniosła 230,4 mld zł. W dniu 16 kwietnia 2014 r. weszła w życie ustawa z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych. Zasadnicza zmiana wprowadzona przedmiotową ustawą dotyczyła podwyższenia progu zastosowania ustawy z 14 000 euro do 30 000 euro dla wszystkich kategorii zamawiających. Nowelizacja wyłączyła z obowiązku stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych, zamówień których przedmiotem są dostawy lub usługi służące wyłącznie do celów prac badawczych, eksperymentalnych, naukowych lub rozwojowych oraz zamówień na dostawy lub usługi z zakresu działalności kulturalnej związanej z organizacją wystaw, koncertów, konkursów, festiwali, widowisk, spektakli teatralnych, przedsięwzięć z zakresu edukacji kulturalnej lub z gromadzeniem zbiorów muzealnych i bibliotecznych. W roku 2014 82% (81% w 2013 r.) zamówień udzielono w trybie przetargu nieograniczonego. Postępowania w trybie zamówienia z wolnej ręki zastosowano w 13,42 % przypadków (w roku 2013 – 14,73 %).

Pod względem wartości wydatkowanych środków w zamówieniach publicznych, podobnie jak w latach ubiegłych, dominowały roboty budowlane i stanowiły 40% ogólnej kwoty

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 2/2015

zamówień wydatkowanej na zamówienia publiczne. W przypadku dostaw kwota wydatków stanowiła 31%, a usług 29% wartości udzielonych zamówień.

W roku 2014 nieznacznie wydłużył się przecięty czas trwania postępowania o wartości zamówienia poniżej progów unijnych (34 dni w stosunku do 32 dni w roku 2013). Natomiast czas trwania postępowania w przypadku zamówień o wartości powyżej progów unijnych uległ skróceniu (90 dni w stosunku do 92 dni w 2013 r.). W przypadku zamówień na roboty budowlane o wartości powyżej progów unijnych średni czas trwania postępowania również uległ skróceniu i wyniósł 103 dni (w 2013 r. – 113 dni). W roku 2014 zamawiający dokonywali wyboru oferty najtańszej spośród wszystkich złożonych ofert w 86% (w 2013 r. w 87%) udzielonych zamówień o wartościach poniżej progów unijnych. Wobec powyższego w 2014 r. skróceniu uległy procedury zamówień publicznych o wartości powyżej progów unijnych, przy jedynie nieznacznym wydłużeniu terminów w zamówieniach o wartości poniżej progów, co należy interpretować m.in. jako korzystne dla wykonawców wydłużenie terminów składania ofert.

Wzrosło zastosowanie kryteriów pozacenowych – inne obok ceny kryteria zastosowano w 25% postępowań o wartościach powyżej progów unijnych oraz w 16% postępowań o wartościach poniżej progów unijnych. Zmiana ta była w znacznej mierze wynikiem nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych z dnia 29 sierpnia 2014 r. Po wejściu w życie znowelizowanych przepisów, tj. po 19 października 2014 r. odsetek postępowań o udzielenie zamówienia publicznego o wartościach poniżej progów unijnych, w których jako jedyne kryterium wskazano cenę spadł z 93% do poziomu 31%, natomiast w postępowaniach o wartościach powyżej progów unijnych – z 85% do poziomu 33%. Z danych statystycznych za okres do 31 maja 2015 r., wynika, że 89% zamówień publicznych jest udzielane w oparciu o pozacenowe kryteria oceny ofert.

W roku 2014 na platformie aukcji elektronicznych Urzędu Zamówień Publicznych przeprowadzono 504 aukcje (w 2013 r. – 1 396), które przyniosły w sumie ponad 154 mln zł oszczędności (w 2013 r. – 321 mln zł) w stosunku do złożonych w postępowaniach ofert pisemnych.

Sprawozdanie, oprócz opisu rynku zamówień publicznych zawiera także wnioski i rekomendacje co do konieczności podjęcia określonych działań w systemie zamówień publicznych dotyczących dalszego otwarcia tego rynku na konkurencję, ułatwienia dostępu przedsiębiorcom do zamówień publicznych oraz uregulowania systemu w taki sposób, który umożliwi realizację wspólnych celów społecznych i najbardziej efektywne wykorzystanie środków publicznych.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 2/2015

Głównym celem działań Urzędu Zamówień Publicznych w 2015 r. będzie kontynuacja prac związanych z przyjęciem nowej ustawy kompleksowo regulującej materię zamówień publicznych. Ponadto Urząd Zamówień Publicznych będzie zapewniał odpowiednie wsparcie zamawiającym i wykonawcom realizowane m.in. poprzez dostęp do informacji o prawidłowym sposobie stosowania prawa, w tym w szczególności poprzez upowszechnianie orzecznictwa, udzielanie wskazówek, publikacje wzorcowych dokumentów, a także szkolenia w zakresie planowania zamówień, wyboru procedury, opisywania warunków udziału w postępowaniu, konstruowania kryteriów oceny ofert oraz warunków umów.

W zawiązku z projektowanymi nowymi regulacjami prawnymi w zakresie zamówień publicznych Urząd Zamówień Publicznych podjął również działania zmierzające do stworzenia narzędzia umożliwiającego elektroniczną proces udzielania zamówienia publicznego inicjując projekt „Zamówienia – elektroniczne zamówienia publiczne” i do zapewnienia finansowania Projektu ze środków europejskich.

Sprawozdanie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w 2014 r.

➤ Zmiana brzmienia przepisu art. 91 ust. 3a oraz art. 93 Prawa zamówień publicznych

W dniu 1 lipca 2015 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 605), w która w art. 2 zmienia art. 91 ust. 3a oraz art. 93 ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Przepis art. 91 ust. 3a ustawy – Prawo zamówień publicznych otrzymał następujące brzmienie:

„3a. Jeżeli złożono ofertę, której wybór prowadziłby do powstania u zamawiającego obowiązku podatkowego zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług, zamawiający w celu oceny takiej oferty dolicza do przedstawionej w niej ceny podatek od towarów i usług, który miałby obowiązek rozliczyć zgodnie z tymi przepisami. Wykonawca, składając ofertę, informuje zamawiającego, czy wybór oferty będzie prowadzić do powstania u zamawiającego obowiązku podatkowego, wskazując nazwę (rodzaj) towaru lub usługi, których dostawa lub

świadczenie będzie prowadzić do jego powstania, oraz wskazując ich wartość bez kwoty podatku.”.

W przepisie art. 93 ustawy – Prawo zamówień publicznych po ust. 1b dodano ust. 1 c, który otrzymał brzmienie:

„1c. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, jeżeli złożono ofertę, której wybór prowadziłby do powstania u zamawiającego obowiązku podatkowego zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług, do ceny najkorzystniejszej oferty lub oferty z najniższą ceną dolicza się podatek od towarów i usług, który zamawiający miałby obowiązek rozliczyć zgodnie z tymi przepisami.”.

Nowelizacja ustawy – Prawo zamówień publicznych ma na celu zagwarantowanie równego traktowania wykonawców, zapewnienie uczciwej konkurencji oraz ochrony zamawiającego przed zaciąganiem zobowiązań pieniężnych ponad planowane potrzeby.

Bardziej [szczegółowe informacje dotyczące nowelizacji](http://www.uzp.gov.pl/cmsws/page/?D;3183) znajdują się na stronie Urzędu Zamówień Publicznych pod niniejszym linkiem: <http://www.uzp.gov.pl/cmsws/page/?D;3183>

➤ **Konsultacje dotyczące oceny skuteczności procedur odwoławczych w zamówieniach publicznych wprowadzonych dyrektywą 2007/66/WE**

W kwietniu 2015 roku Komisja Europejska rozpoczęła konsultacje mające na celu dokonanie **oceny skuteczności procedur odwoławczych w zamówieniach publicznych, wprowadzonych dyrektywą 2007/66/WE.**

Konsultacje mają wskazać czy procedury odwoławcze gwarantowane dyrektywami 89/665/EWG i 92/12/EWG (tzw. dyrektywy odwoławcze) zmienione w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych dyrektywą 2007/66/WE (tzw. nowa dyrektywa odwoławcza) zapewniają możliwość szybkiego i skutecznego odwołania się od decyzji instytucji zamawiającej. Ich wyniki posłużą do opracowania sprawozdania, które zgodnie z dyrektywą 2007/66/WE KE zobowiązana jest złożyć Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Grupa docelowa

Do udziału w konsultacjach zaproszeni są przedstawiciele wszystkich grup zawodowych, w szczególności przedstawiciele instytucji zamawiających, wykonawcy, przedsiębiorcy oraz prawnicy.

Termin prowadzenia konsultacji

Konsultacje były prowadzone do 20 lipca 2015 roku.

Miejsce prowadzenia konsultacji

W celu zapewnienia sprawiedliwego i przejrzystego procesu konsultacji, tylko odpowiedzi otrzymane poprzez [kwestionariusz online](#) są brane pod uwagę i uwzględnione w sprawozdaniu podsumowującym uzyskane odpowiedzi.

Otrzymane odpowiedzi zostaną opublikowane w Internecie. Więcej informacji o konsultacjach znajduje się na [stronie internetowej Komisji Europejskiej](#).

➤ **Uruchomienie pilotażu systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (Internal Market Information System) w obszarze zamówień publicznych**

W dniu **18 kwietnia 2015 r.** Komisja Europejska uruchomiła program pilotażowy modułu „Zamówienia publiczne” w systemie wymiany informacji na rynku wewnętrznym (*Internal Market Information System* - tzw. *system IMI*).

System IMI to bezpieczne narzędzie działające online, które umożliwia organom administracji w krajach Unii Europejskiej, Islandii, Lichtensteinie i Norwegii wymianę informacji przewidzianą w unijnych przepisach dotyczących jednolitego rynku.

1. Działanie systemu IMI

System IMI pomaga organom administracji odnaleźć swojego odpowiednika w innych krajach w celu szybkiego i skutecznego porozumienia się z nim. System jest dostępny we wszystkich językach Unii Europejskiej i od roku 2008 jest **bezpłatnie** udostępniany wszystkim państwom członkowskim przez Komisję Europejską, która nim administruje.

W chwili obecnej, system IMI obejmuje **następujące moduły:**

- **Kwalifikacje zawodowe** (dyrektywa 2005/36/WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych oraz zmieniająca ją dyrektywa 2013/55/UE) – koordynatorem modułu jest Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- **Usługi** (dyrektywa 2006/123/WE dotycząca usług na rynku wewnętrznym) – koordynatorem modułu jest Ministerstwo Gospodarki;
- **Delegowanie pracowników** (dyrektywa 96/71/WE dotycząca delegowania pracowników w ramach świadczenia usług oraz dyrektywa 2014/67/UE w sprawie egzekwowania dyrektywy 96/71/WE) – koordynatorem modułu jest Główny Inspektorat Pracy;

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 2/2015

- **Transport gotówki euro** (rozporządzenie (UE) nr 1214/2011 w sprawie zawodowego transgranicznego transportu drogowego gotówki euro między państwami strefy euro) – Polska nie uczestniczy w tym module;
- **SOLVIT** (nieformalny system rozwiązywania sporów w Europie, zalecenie Komisji 2013/461/UE) – koordynatorem modułu jest Ministerstwo Gospodarki;
- **Prawa pacjentów** (dyrektywa 2011/24/WE w sprawie stosowania praw pacjentów w transgranicznej opiece zdrowotnej) – koordynatorem modułu jest Ministerstwo Zdrowia;
- **Handel elektroniczny** (dyrektywa 2001/31/WE o handlu elektronicznym) – koordynatorem modułu jest Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji;
- **Licencje maszynistów kolejowych** (decyzja wykonawcza Komisji 2014/89/UE w sprawie projektu pilotażowego dla dyrektywy 2007/59/WE) – koordynatorem modułu jest Urząd Transportu Kolejowego.

W celu ułatwienia wymiany informacji między dwoma właściwymi organami w różnych krajach, system IMI zawiera **gotowe, przetłumaczone pytania, które można zadać zagranicznej instytucji, jak również różne warianty odpowiedzi, z których instytucja odpowiadająca może skorzystać.**

System IMI zawiera **następujące elementy, z których można korzystać niezależnie:**

- Bazę organów administracji zarejestrowanych w systemie IMI. Baza zawiera zestawienie podmiotów z całej Unii Europejskiej odpowiedzialnych za wymianę i przekazywanie informacji;
- Element pozwalający na wysyłanie wniosków o informacje do wybranych instytucji. Element ten działa w oparciu o gotowe zestawy pytań i odpowiedzi dostępne we wszystkich językach urzędowych. Oznacza to że zarówno podmiot, który wysyła wniosek, jak i podmiot który na niego odpowiada posługują się swoimi językami ojczystymi. Udzieloną odpowiedź system automatycznie tłumaczy na język wnioskującego;
- Element pozwalający na wysyłanie, odbieranie i przesyłanie powiadomień i ostrzeżeń oraz
- Repozytoria informacji.

2. Pilotaż systemu IMI w obszarze zamówień publicznych

W dniu **18 kwietnia 2015 roku** został uruchomiony pilotaż systemu IMI w obszarze zamówień publicznych, którego podstawę prawną określają nowe dyrektywy w sprawie

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 2/2015

zamówień publicznych, wskazujące w art. 86 (dyrektywa 2014/24/UE) oraz w art. 102 (dyrektywa 2014/25/UE), iż „*aby przetestować przydatność stosowania systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (IMI), ustanowionego na mocy rozporządzenia (UE) nr 1024/2012, do celów wymiany informacji objętych niniejszą dyrektywą, do dnia 18 kwietnia 2015 r. zostanie uruchomiony projekt pilotażowy*”.

System IMI w obszarze zamówień publicznych służy do wymiany informacji oraz weryfikacji dokumentacji składanej przez wykonawców z innych państw Unii Europejskiej biorących udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego o wartości przekraczającej progi stosowania dyrektyw. Organami właściwymi w przedmiotowym obszarze są zamawiający (w roli wnioskodawców) oraz instytucje wydające odpowiednie certyfikaty i dokumenty, prowadzące rejestry (w roli odpowiadających na wnioski).

Pilotaż w ramach zamówień publicznych objął **następujące zagadnienia**, w ramach których zamawiający z innych państw Unii Europejskiej mogą kierować pytania do odpowiednich instytucji w Polsce oraz w ramach których polscy zamawiający mogą złożyć wniosek o przekazanie informacji do instytucji na terenie UE:

- Zgodnie z **art. 86 dyrektywy 2014/24/UE** tematyka wniosków obejmuje:
 - Art. 42 – Specyfikacje techniczne;
 - Art. 43 – Etykiety;
 - Art. 44 – Raporty z testów, certyfikacja i inne środki dowodowe;
 - Art. 57 – Podstawy wykluczenia;
 - Art. 59 – Jednolity Europejski Dokument Zamówienia;
 - Art. 60 – Środki dowodowe;
 - Art. 62 – Normy zapewnienia jakości i normy zarządzania środowiskowego;
 - Art. 64 – Urzędowe wykazy zatwierdzonych wykonawców;
 - Art. 69 – Rażąco niskie oferty.
- Zgodnie z art. 102 dyrektywy 2014/25/UE tematyka wniosków obejmuje:
 - Art. 62 – Raporty z testów, certyfikacja i inne środki dowodowe;
 - Art. 81 – Normy zapewnienia jakości i normy zarządzania środowiskowego;
 - Art. 84 – Rażąco niskie oferty.

W chwili obecnej trwa **stopniowa rejestracja podmiotów na platformie**.

3. Rejestracja wnioskodawców (zamawiający)

W związku z uruchomieniem projektu pilotażowego dla modułu „Zamówienia publiczne” Urząd Zamówień Publicznych **zachęca wszystkie instytucje zamawiające do rejestrowania się w systemie IMI.**

Aby zarejestrować się w systemie IMI jako wnioskodawca należy wysłać na adres e-mail koordynatora modułu „Zamówienia publiczne” – **imi@uzp.gov.pl** zgłoszenie zawierające:

- dane osoby chcącej założyć konto,
- dane instytucji oraz
- adres e-mail na który ma zostać przesłane zaproszenie do samodzielnej rejestracji w systemie IMI.

Na adres podany w zgłoszeniu koordynator prześle link z zaproszeniem umożliwiającym samodzielne założenie konta. Po dokonaniu rejestracji i zatwierdzeniu wprowadzonych danych przez koordynatora, użytkownik uzyska **pelen, bezpłatny dostęp do zasobów oferowanych przez IMI, jak również możliwość składania wniosków o informację do odpowiednich instytucji.**

4. Rejestracja podmiotów udzielających odpowiedzi na wnioski

Uruchomienie nowego modułu „Zamówienia publiczne” wiąże się ze stopniowym rejestrowaniem w systemie IMI podmiotów, które będą udzielały odpowiedzi na pytania podmiotów zamawiających. W chwili obecnej Urząd Zamówień Publicznych rozpoczął stopniową rejestrację polskich instytucji do których z wnioskiem o uzyskanie informacji będą mogły zwrócić się instytucje z pozostałych państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

5. Materiały informacyjne i szkoleniowe

Dodatkowe informacje dotyczące działania systemu IMI odnajdą Państwo na następujących stronach internetowych:

- [Informacje o systemie IMI na stronie Komisji Europejskiej;](#)
- [Informacje o systemie IMI na stronie Ministerstwa Gospodarki \(krajowego koordynatora IMI w Polsce\);](#)
- [Wersja testowa systemu IMI;](#)
- [Materiały informacyjno-szkoleniowe na stronie Ministerstwa Gospodarki.](#)

➤ **Konsultacje społeczne prowadzone przez Komisję Europejską w sprawie zamówień publicznych i własności intelektualnej**

Od kwietnia 2015 roku Komisja Europejska prowadziła konsultacje dotyczące powiązania kwestii zamówień publicznych z ochroną praw własności intelektualnej. Prowadzone konsultacje mają służyć zdiagnozowaniu ewentualnych problemów występujących w tym obszarze i potencjalnemu opracowaniu przez KE adekwatnych wytycznych. Do udziału w badaniu zaproszone zostały wszystkie podmioty posiadające doświadczenie w omawianej dziedzinie a w szczególności: zamawiający i wykonawcy, stowarzyszenia organów lub podmiotów publicznych, organizacje zawodowe, uczelnie wyższe, instytuty badawcze, ośrodki analityczne, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, przedsiębiorstwa, stowarzyszenia przedsiębiorstw, sektor zdrowia, zrzeszenia pracowników oraz osoby prywatne.

Celem prowadzonych konsultacji jest zgromadzenie informacji, opinii oraz informacji zwrotnych dotyczących poszanowania praw własności intelektualnej oraz tajemnic handlowych w ramach procedur udzielania zamówień publicznych oraz tego, czy potrzebne są konkretne wytyczne w tej kwestii.

Na podstawie uzyskanych wyników badania, Komisja Europejska planuje opracować, o ile będzie to konieczne, unijne wytyczne dla organów publicznych, dotyczących najlepszych praktyk, które pomogą zapobiec naruszaniu praw własności intelektualnej oraz tajemnic handlowych w procedurze udzielania zamówień publicznych.

Informacje Komisji Europejskiej o przedsięwzięciu dostępne są [tutaj](#).

Termin konsultacji upłynął w dniu 7 lipca 2015.

➤ **Projekt pilotażowy „Integrity Pacts – Civil Control Mechanism for Safeguarding EU Funds”**

Komisja Europejska rozpoczęła nabór do pilotażowego projektu „*Integrity Pacts – Civil Control Mechanism for Safeguarding EU Funds*” mającego na celu upowszechnianie Paktów uczciwości w zamówieniach publicznych finansowanych z udziałem środków europejskich. Do udziału w pilotażowym projekcie zapraszani są zamawiający oraz organizacje społeczne (mające pełnić funkcje monitorujące).

Wszelkie informacje dostępne są pod adresem:

http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/en/policy/how/improving-investment/integrity-pacts/.

Dodatkowych informacji udzielają pan Pascal.Boijmans@ec.europa.eu oraz pani Inguna.Kramina@ec.europa.eu zaangażowani w projekt po stronie Komisji Europejskiej.

Wnioski można było przesyłać bezpośrednio na adres REGIO-INTEGRITY-PACTS@ec.europa.eu w terminie do 9 lipca 2015 r.

AKTUALNE ORZECZNICTWO

➤ Wyrok WSA w Warszawie w sprawie ze skargi na decyzję Prezesa UZP o nałożeniu kary pieniężnej na zamawiającego sektorowego, który nie stosował ustawy Pzp

Przedsiębiorstwa obrotu energią elektryczną są zobowiązane do stosowania przepisów ustawy Pzp na podstawie jej art. 132 ust. 1 pkt 3 przy udzielaniu zamówień publicznych – orzekł Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 6 maja 2015 r. (sygn. akt: V SA/Wa 2794/14).

Informujemy, że na stronie internetowej UZP w zakładce: Prawo krajowe/Orzecznictwo sądowe/Sądy Administracyjne/Najnowsze orzecznictwo Sądów Administracyjnych (od 2013) został zamieszczony odpis wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 6 maja 2015 r. (sygn. akt: V SA/Wa 2794/14) w sprawie ze skargi Spółki obrotu energią elektryczną na decyzję Prezesa UZP w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej z tytułu udzielenia zamówienia publicznego bez stosowania ustawy Pzp.

W ww. wyroku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie podzielił stanowisko Prezesa UZP, iż działalność w zakresie obrotu energią elektryczną w rozumieniu przepisów ustawy Prawo energetyczne, wykonywana przez przedsiębiorstwa obrotu energią elektryczną, jest objęta dyspozycją art. 132 ust.1 pkt 3 ustawy Pzp. Sąd potwierdził prawidłowość dokonanej przez Prezesa UZP w zaskarżonej decyzji wykładni art. 132 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp, uwzględniającej przepisy prawa krajowego definiujące podstawowe pojęcia i procesy gospodarcze funkcjonujące w sektorze energetycznym, przepisy dyrektywy energetycznej oraz dyrektywy sektorowej, prowadzącej do wniosku, iż dostarczanie energii elektrycznej do sieci obejmuje również działalność w zakresie obrotu energią lub sprzedaż energii elektrycznej. Tym samym w ocenie Sądu spółka obrotu energią elektryczną jest zobowiązana

do stosowania przepisów ustawy Pzp do udzielania zamówień publicznych na dostawy, usługi i roboty budowlane.

Wydany w niniejszej sprawie wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie ma istotne znaczenie dla praktyki funkcjonowania systemu zamówień publicznych, zwłaszcza w kontekście wątpliwości interpretacyjnych pojawiających się w doktrynie i literaturze przedmiotu w zakresie kwalifikacji działalności polegającej na obrocie energią elektryczną do kategorii zamówień sektorowych, o których mowa w art. 132 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp. Przedmiotowy wyrok nie jest prawomocny.

Treść wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 6 maja 2015 r. (sygn. akt: V SA/Wa 2794/14).

➤ Wyrok z dnia 4 marca 2015 r. sygn. akt V Ca 4080/14 Sądu Okręgowego w Warszawie - uwzględnienie skargi Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych na postanowienie Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 21 listopada 2014 r. sygn. akt KIO 2339/14

Zaskarżonym postanowieniem Izba odrzuciła odwołanie uznając, że złożone w postępowaniu odwoławczym pełnomocnictwo nie podlega uzupełnieniu, w sytuacji, w której dokument pełnomocnictwa został dołączony do odwołania, ale nie potwierdza umocowania do reprezentowania odwołującego. Izba wskazała, że uzupełnienie przez stronę pełnomocnictwa do wniesienia odwołania jest możliwe jedynie w przypadku jego niezłożenia wraz z odwołaniem.

Prezes Urzędu zakwestionował prawidłowość powyższego stanowiska Izby wskazując, że zarówno brak pełnomocnictwa rozumiany jako jego niezłożenie, jak i brak pełnomocnictwa w postaci niewłaściwego pełnomocnictwa podlegają uzupełnieniu.

Sąd Okręgowy wskazał, że w ramach badania warunków formalnych odwołania należy zbadać, czy osoba wnosząca odwołanie jest umocowana do dokonania tej czynności. Brak pełnomocnictwa, czy też poprzez legitymowanie się wadliwym dokumentem pełnomocnictwa, czy też poprzez nie złożenie takiego dokumentu jest tożsame w skutkach i wskazuje na brak posiadania stosownego umocowania. Dlatego też w obu przypadkach powinien mieć zastosowanie ten sam tryb postępowania w zakresie usuwania braków formalnych odwołania. W obu przypadkach Prezes Izby powinien wezwać do złożenia

pełnomocnictwa z którego wynikać będzie umocowanie do dokonania czynności wniesienia odwołania.

Zapraszamy do zapoznania się z treścią zaskarżonego postanowienia, skargi Prezesa Urzędu i uzasadnieniem wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie, które opublikowane zostały w zakładce „Prawo krajowe”: www.uzp.gov.pl/cmsws/page/?D;3023

Skarga Prezesa UZP na postanowienie KIO

Treść wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

➤ **Wyrok Sądu Najwyższego potwierdzający dopuszczalność udzielania zamówień wspólnych przez zamawiających i podmioty nieposiadające statusu zamawiających**

Z przepisów ustawy Pzp nie wynika zakaz wspólnego przeprowadzenia postępowania i udzielenia zamówienia publicznego przez podmioty o niejednorodnym statusie – orzekł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 2 kwietnia 2015 r. (sygn. akt: I CSK 207/14) wydanym na skutek skargi kasacyjnej Prezesa UZP.

Na stronie internetowej UZP w zakładce: *Prawo krajowe/Orzecznictwo sądowe/Skargi kasacyjne Prezesa UZP* został zamieszczony odpis wyroku Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2015 r. (sygn. akt: I CSK 207/14) wraz z uzasadnieniem w sprawie ze skargi kasacyjnej Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 28 czerwca 2013 r. (sygn. akt: XXIII Ga 776/13).

[Treść wyroku](#)

O niniejszej sprawie [pisaliśmy w grudniu 2014 r.](#)

W wyroku z dnia 2 kwietnia 2015 r. Sąd Najwyższy orzekł, iż przepisy ustawy Pzp nie stoją na przeszkodzie wspólnemu udzielaniu zamówień przez podmioty o niejednorodnym statusie, tj. posiadające status zamawiającego w rozumieniu art. 2 pkt 12 i art. 3 ust. 1 ustawy Pzp oraz podmioty, które takiego statusu nie posiadają. Sąd Najwyższy podkreślił również, iż na gruncie przepisów ustawy Pzp brak jest jurydycznych podstaw do pozbawienia podmiotów o niejednorodnym statusie możliwości przeprowadzenia postępowania i udzielenia zamówienia publicznego, zwłaszcza, że potrzeba taka może wynikać z przyczyn o charakterze ekonomicznym, jak również organizacyjnym.

Uwzględniając skargę kasacyjną Prezesa UZP Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Niniejsze orzeczenie Sądu Najwyższego ma istotne znaczenie dla praktyki funkcjonowania systemu zamówień publicznych, zwłaszcza w kontekście udzielania zamówień przez tzw. zamawiających sektorowych, często działających w grupach kapitałowych, obejmujących zarówno tych zamawiających, jak i podmioty, którym nie przysługuje tego rodzaju status. Wspólne przeprowadzanie postępowań i udzielanie zamówień przez tych zamawiających oraz przez podmioty nie będące zamawiającymi sektorowymi przy zastosowaniu efektu skali umożliwia podejmowanie działań mających na celu racjonalizację wydatków i uzyskanie wielomilionowych oszczędności w ramach grupy kapitałowej o zróżnicowanej strukturze podmiotowej.

➤ Wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 26 marca 2015 r. - o formie dokumentów składanych na potwierdzenie spełnienia warunków udziału w postępowaniu decydują przepisy rozporządzenia w sprawie dokumentów

Na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych w zakładce Prawo krajowe/Orzecznictwo sądowe/Skargi Prezesa UZP/Skargi Prezesa UZP z roku 2014 został zamieszczony odpis wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 26 marca 2015 r. (sygn. akt: II Ca 675/14) wraz z uzasadnieniem.

Wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu zapadł wskutek skargi Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 5 listopada 2014 r. (sygn. akt: KIO 2241/14).

W zaskarżonym przez Prezesa Urzędu wyroku, Izba oddaliła odwołanie wykonawcy, który w wyniku wezwania do uzupełnienia oferty o dokumenty potwierdzające spełnianie warunków udziału w postępowaniu, przesłał zamawiającemu żądane dokumenty w formie opatrzonej bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu pocztą elektroniczną w wymaganym terminie, uznając, iż składanie dokumentów drogą elektroniczną, wymagające korzystania z bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego kwalifikowanym certyfikatem, jest możliwe wyłącznie w okolicznościach przewidzianych w art. 82 ust. 2 ustawy Pzp, tj. wtedy gdy zamawiający wyrazi zgodę na składanie ofert w postaci elektronicznej.

Izba uznała, że skoro w prowadzonym postępowaniu zamawiający nie wyraził zgody na składanie ofert w postaci elektronicznej, a także w wezwaniu do uzupełnienia oferty o stosowne dokumenty zastrzegł, że muszą one zostać złożone w oryginale, dokumenty te winny być złożone w formie pisemnej (oryginału). Tym samym Izba uznała, że wykonawca

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 2/2015

nie uzupełnił oferty o dokumenty w wymaganym terminie i zaaprobowała wykluczenie przez zamawiającego tego wykonawcy z udziału w postępowaniu z powodu niewykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu.

Wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 5 listopada 2014 r. (sygn. akt: KIO 2241/14)

We wniesionej skardze Prezes Urzędu nie zgodził się ze stanowiskiem Izby, iż składanie dokumentów drogą elektroniczną, wymagające korzystania z bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego kwalifikowanym certyfikatem, jest możliwe wyłącznie w sytuacji gdy zamawiający wyrazi zgodę na złożenie oferty w postaci elektronicznej, opatrzonej bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu. W ocenie Prezesa Urzędu z żadnego przepisu ustawy Pzp ani rozporządzenia w sprawie dokumentów nie sposób wywieść takiej zależności.

Prezes Urzędu nie podzielił również stanowiska Izby, że ograniczenie przez zamawiającego formy wnoszenia dokumentów składanych na potwierdzenie spełnienia warunków udziału w postępowaniu wyłącznie do formy pisemnej (w oryginale) wiąże wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego i wywołuje skutki prawne, mimo dopuszczenia przez zamawiającego możliwości porozumiewania się w postępowaniu drogą elektroniczną, a także z uwagi na treść § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie dokumentów, dopuszczającego składanie elektronicznych dokumentów opatrzonych przez wykonawcę bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu. Prezes Urzędu zakwestionował również uznanie przez Izbę za prawidłową czynność wykluczenia odwołującego z postępowania, w sytuacji gdy odwołujący w wymaganym terminie przekazał zamawiającemu dokumenty elektroniczne w sposób dopuszczony w § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie dokumentów, tj. opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Skarga Prezesa UZP z dnia 26 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu wyrokiem z dnia 26 marca 2015 r. (sygn. akt: II Ca 675/14) uwzględniając skargę Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych zmienił zaskarżony wyrok Izby poprzez uwzględnienie odwołania i nakazał zamawiającemu dokonanie czynności zgodnie z żądaniem skargi.

Sąd za błędne uznał stanowisko Izby wyrażone w zaskarżonym wyroku, iż zarówno oferta jak i dokumenty potwierdzające spełnianie warunków udziału w postępowaniu są tymi samymi

dokumentami, dlatego o ich formie w postaci elektronicznej decyduje zgoda zamawiającego, a jej brak determinuje obowiązek składania dokumentów wyłącznie w formie pisemnej. Na gruncie rozpoznawanej sprawy Sąd uznał za wadliwe działanie zamawiającego pozbawiające skutków czynności złożenia przez wykonawcę dokumentów w formie elektronicznej z bezpiecznym podpisem elektronicznym, uznając, że ograniczało wykonawcę w wyborze dopuszczalnej formy w jakiej dokumenty mogły zostać złożone, wynikającej z § 7 rozporządzenia w sprawie dokumentów.

Sąd wskazał, iż w wezwaniu do uzupełnienia oferty o dokumenty na potwierdzenie spełnienia warunków udziału w postępowaniu, zamawiającemu nie przysługuje prawo do ograniczenia formy w jakiej dokumenty te mogą zostać złożone, gdyż forma ta wynika wprost z § 7 rozporządzenia w sprawie dokumentów. Sąd zaznaczył także, że zamawiający może żądać przedstawienia oryginału lub notarialnie poświadczonej kopii dokumentu wyłącznie wtedy gdy złożona kopia dokumentu jest nieczytelna lub budzi wątpliwości co do jej prawdziwości.

Treść wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 26 marca 2015 r. (sygn. akt: II Ca 675/14) wraz z uzasadnieniem.

➤ **Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie ze skargi Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych na postanowienie KIO dotyczące postępowania pn. „Świadczenie usług pocztowych w obrocie krajowym i zagranicznym dla Jednostek Administracji Państwowej”**

W dniu 20 kwietnia 2015 r. Sąd Okręgowy w Warszawie, XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy wydał wyrok w sprawie wywołanej skargami na postanowienie Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 16 stycznia 2015 r. sygn. akt KIO 2748/14 w przedmiocie odrzucenia odwołania Poczty Polskiej S.A. od czynności Zamawiającego – Centrum Usług Wspólnych od czynności wyboru oferty InPost S.A. jako oferty najkorzystniejszej, w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na realizację zadania pn. „Świadczenie usług pocztowych w obrocie krajowym i zagranicznym dla Jednostek Administracji Państwowej”. Skargę niezależnie od siebie wniosły dwa podmioty- Prezes Urzędu Zamówień Publicznych i Poczta Polska S.A.. Sprawy zostały połączone do wspólnego rozpoznania pod sygnaturą akt XXIII Ga 285/15. Celem skargi wniesionej przez Prezesa Urzędu było wyeliminowanie z obrotu prawnego zaskarżonego postanowienia Krajowej Izby Odwoławczej i doprowadzenie do merytorycznego rozpoznania wniesionego przez Poczta Polską S.A. odwołania. W skardze Prezes Urzędu podnosił wyłącznie argumentację odnośnie niezasadności odrzucenia

odwołania i domagał się jego merytorycznego rozpoznania, nie zajmując stanowiska odnośnie zarzutów podniesionych w odrzuconym odwołaniu.

Sąd Okręgowy w Warszawie uwzględnił skargę Prezesa Urzędu i rozpoznał merytorycznie odwołanie Poczty Polskiej S.A., orzekając o jego oddaleniu.

Problematyka prawna sprawy zostanie omówiona w odrębnej informacji zamieszczonej na stronie internetowej UZP w Aktualnościach, po otrzymaniu pisemnego uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego. Na tym etapie wskazać tylko należy, że problem prawny, który zaistniał na gruncie niniejszej sprawy, oceniony przez Prezesa Urzędu jako systemowy, stanowiący podstawę do wniesienia w niniejszej sprawie skargi dotyczył kwestii podnoszenia zarzutów do treści dokumentu zastrzeżonego jako tajemnica przedsiębiorstwa, a następnie odtajnionego na mocy wyroku Izby. Prezes Urzędu zaprezentował w skardze pogląd, że zarzuty merytoryczne dotyczące treści i związane z treścią odtajnionego dokumentu mogą i powinny być podnoszone od momentu odtajnienia dokumentu, a nie na etapie wcześniejszym, kiedy kwestionowana była zasadność utajnienia dokumentu.

W dziale Prawo krajowe – Orzecznictwo sądowe - Skargi Prezesa UZP zamieszczony został skan [zaskarżonego orzeczenia Krajowej Izby Odwoławczej](#) oraz skan wniesionej przez [Prezesa Urzędu skargi](#).

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

➤ Seminarium pt. „Praktyczne aspekty postępowań o udzielenie zamówienia publicznego”

W dniu 25 czerwca 2015 r. w Krakowie odbyło się zorganizowane przez Urząd Zamówień Publicznych seminarium zatytułowane „*Praktyczne aspekty postępowań o udzielenie zamówienia publicznego*”. W przedsięwzięciu uczestniczyło blisko 70 osób – przedstawicieli instytucji wydających środki publiczne i ubiegających się o zamówienia publiczne. W trakcie spotkania zostały zaprezentowane zagadnienia ważne z punktu widzenia procedury udzielania zamówień publicznych.

Obrady otworzyła prelekcja na temat *Współfinansowania zamówień publicznych ze środków unijnych*, którą wygłosił Pan Andrzej Opyd, Radca Prawny z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 2/2015

Pan Mateusz Winiarz, Zastępca Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie omówił zagadnienia związane z *Zamówieniami publicznymi w orzecznictwie Regionalnej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych*.

Wystąpienie Pana Zbigniewa Milczka, Sędzi Sądu Rejonowego w Tarnowie, Wydziału V Gospodarczego dotyczyło *Obszarów potencjalnych konfliktów przy wykonywaniu umów zawartych w trybie Prawa zamówień publicznych jako przyczyny sporów sądowych*.

Naruszenia dotyczące opisu kryteriów oceny ofert stwierdzone w wyniku kontroli przeprowadzanych przez Prezesa UZP były przedmiotem prelekcji Pana Rafała Baczewskiego z Departamentu Kontroli Zamówień Współfinansowanych ze środków UE Urzędu Zamówień Publicznych.

Kwestie *Zrównoważonych zamówień publicznych* przedstawił Pan Marcin Skowron z Departamentu Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej Urzędu Zamówień Publicznych.

Pani Urszula Michalska - członek Zespołu eKatalogi w Urzędzie Zamówień Publicznych wskazała zasady funkcjonowania *Elektronicznej Platformy Katalogów Produktów – eKatalogi*.

Obrady konferencji moderowała Pani Anita Wichniak-Olczak, Dyrektor Departamentu Informacji, Edukacji i Analiz Systemowych Urzędu Zamówień Publicznych.

Dyskusja z aktywnym udziałem uczestników spotkania świadczyła o zainteresowaniu omawianymi zagadnieniami oraz umożliwiła cenną wymianę doświadczeń w zakresie praktycznych aspektów udzielania zamówień publicznych oraz zapobiegania nieprawidłowościom, a także wzmacniania dobrych praktyk i właściwych wzorów postępowania.

Prezentacje:

Obszary potencjalnych konfliktów przy wykonywaniu umów zawartych w trybie Prawa zamówień publicznych jako przyczyny sporów sądowych

Naruszenia dotyczące opisu kryteriów oceny ofert stwierdzone w wyniku kontroli przeprowadzanych przez Prezesa UZP

Zrównoważone zamówienia publiczne

➤ Kontrola zamówień publicznych - seminarium

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 2/2015

29 maja 2015 r. w Warszawie odbyło się seminarium Urzędu Zamówień Publicznych pt. „Kontrola zamówień publicznych”, dedykowane instytucjom zaangażowanym w proces udzielania zamówień w ramach systemu zamówień publicznych.

W seminarium wzięło udział około 100 uczestników reprezentujących przedstawicieli zamawiających i instytucje kontrolujące poprawność przeprowadzania procedur udzielania zamówień publicznych. W trakcie spotkania zaprezentowane zostały istotne zagadnienia dotyczące udzielania zamówień publicznych oraz kontroli systemu i standardów obowiązujących przy stosowaniu ustawy Pzp.

Pierwszą prelekcję na temat „Błędów w realizacji procedur Pzp jako źródeł nieprawidłowości w projektach współfinansowanych ze środków polityki spójności Unii Europejskiej” (prezentacja) wygłosił Pan Marek Kalupa, Dyrektor Departamentu Koordynacji Wdrażania Funduszy Unii Europejskiej w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju. Następnie przedstawiciele Centrum Projektów Polska Cyfrowa - Pani Katarzyna Tyc-Okońska, Dyrektor Departamentu Systemu Zarządzania i Kontroli i Pan Bartosz Stankiewicz, Naczelnik Wydziału Zamówień Publicznych – zaprezentowali „Doświadczenia CPPC w zakresie kryteriów oceny ofert oraz rażąco niskiej ceny w świetle przepisów Pzp po nowelizacji z dnia 20 sierpnia 2014 r.” (prezentacja). Z kolei Pan Bartosz Pomykała z Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Warszawie przedstawił uczestnikom seminarium „Doświadczenia Najwyższej Izby Kontroli w obszarze kontroli zamówień publicznych na przykładzie wybranych kontroli” (prezentacja). Tematem kolejnej prezentacji, wygłoszonej przez Pana Stanisława Pasiuka, Naczelnika Wydziału Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie, było „Egzekwowanie należności cywilnoprawnych w postępowaniu o zamówienie publiczne”. Zagadnienia „Kompetencji Prezesa UOKiK w zakresie zwalczania zmów przetargowych” omówiła Pani Magdalena Fonfara z Departamentu Ochrony Konkurencji w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Na zakończenie spotkania Pani Emilia Garbala, Dyrektor Departamentu Kontroli Zamówień Współfinansowanych ze Środków UE Urzędu Zamówień Publicznych przedstawiła „Skutki wadliwego opisu przedmiotu zamówienia i warunków udziału w postępowaniu” (prezentacja). Obrady seminarium moderowała Pani Anita Wichniak – Olczak, Dyrektor Departamentu Informacji, Edukacji i Analiz Systemowych Urzędu Zamówień Publicznych.

Uczestnicy seminarium wykazali duże zainteresowanie prezentowanymi podczas spotkania zagadnieniami. Przedsięwzięcie było dla nich okazją do zapoznania się z ważnymi kwestiami dotyczącymi procedury udzielania zamówień publicznych z punktu widzenia instytucji

kontrolujących, w tym zapobiegania nieprawidłowościom poprzez efektywne wykorzystanie doświadczeń z procesu kontroli zamówień publicznych.

➤ **Publiczna prezentacja założeń projektu "e-Zamówienia – elektroniczne zamówienia publiczne"**

9 kwietnia 2015 r. w Warszawie odbyła się publiczna prezentacja założeń projektu „e-Zamówienia – elektroniczne zamówienia publiczne” przygotowanego przez Urząd Zamówień Publicznych w odpowiedzi na konkurs na dofinansowanie projektów w ramach działania 2.1 Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. W konferencji uczestniczyło ok. 90 osób.

[PROTOKÓŁ](#) z publicznej prezentacji założeń projektu „e-Zamówienia – elektroniczne zamówienia publiczne”

[Publiczna prezentacja założeń projektu "e-Zamówienia - elektroniczne zamówienia publiczne"](#)

➤ **Szkolenia „Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych”**

W dniach 15 oraz 19 czerwca 2015 roku w Urzędzie Zamówień Publicznych odbyły się dwa szkolenia zatytułowane „*Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych*”. W każdej z edycji szkolenia udział wzięło 45 osób z instytucji zamawiających zobowiązanych do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych.

Każde ze szkoleń składało się z trzech bloków tematycznych. Pierwszy blok dotyczył aspektów społecznych w unijnym prawie zamówień publicznych wynikających z obecnie obowiązujących dyrektyw jak i zmian przewidzianych nowoprzyjętymi dyrektywami. Drugi blok obejmował możliwości uwzględniania kwestii społecznych w procedurach zamówieniowych na podstawie krajowych przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych i innych obowiązujących przepisów, z koncentracją na klauzulach społecznych i zmianach wynikających z ostatniej nowelizacji ustawy Pzp. W ramach ostatniej, trzeciej części szkolenia Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji zaprezentowało własne przykłady procedur zamówień publicznych uwzględniających wymagania o charakterze społecznym, podsumowało dotychczasowe doświadczenie z klauzulami społecznymi jednocześnie analizując możliwości dalszych usprawnień w ramach kontynuacji własnej prospołecznej polityki zamówieniowej.

[Program szkolenia](#)

➤ **Drugie wydanie podręcznika „Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych”**

Uprzejmie informujemy, iż dostępne jest drugie, uzupełnione wydanie publikacji Urzędu Zamówień Publicznych pod tytułem „**Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych – Podręcznik**”. W publikacji uwzględnione zostały zmiany prawne wprowadzone ustawą z dnia 29 sierpnia 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1232). Podręcznik obejmuje rozszerzony katalog klauzul społecznych związanych z realizacją zamówienia, zmienione regulacje w zakresie rażąco niskiej ceny i kryteriów oceny ofert.

W drugim wydaniu podręcznika ujęte zostały także opinie Departamentu Prawnego UZP w zakresie możliwości zobowiązania wykonawców lub podwykonawców do zatrudniania na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności w trakcie realizacji zamówienia na roboty budowlane lub usługi (art. 29 ust. 4 pkt 4 ustawy Pzp) oraz rażąco niskiej ceny w świetle obowiązujących od dnia 19 października 2014 r. przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

Wersja elektroniczna podręcznika dostępna jest na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych - [Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych - Podręcznik](#)

PRAWO EUROPEJSKIE

Orzecznictwo

Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości

1. **Orzeczenie z dnia 16 kwietnia 2015 r. w sprawie C-278/14 SC Enterprise Focused Solutions SRL - Odesłanie prejudycjalne – Zamówienia publiczne – Dostawy – Specyfikacja techniczna – Zasady równego traktowania i niedyskryminacji – Obowiązek przejrzystości – Odwołanie do wyrobu określonej marki – Ocena równoważnego charakteru wyrobu oferowanego przez jednego z oferentów – Zaprzestanie produkcji wyrobu referencyjnego.**

W sprawie **C-278/14** mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE orzeczenia w trybie prejudycjalnym, w postępowaniu SC Enterprise Focused Solutions SRL przeciwko Spitalul Județean de Urgență Alba Iulia, zostało postawione **następujące pytanie prejudycjalne**:

„Czy art. 23 ust. 8 dyrektywy 2004/18/WE [...] można interpretować w ten sposób, że w sytuacji gdy instytucja zamawiająca określa specyfikacje techniczne produktu będącego przedmiotem zamówienia poprzez odesłanie do określonego znaku towarowego, cechy [...] produktu, który jest oferowany [przez jednego z oferentów jako równoważny] należy oceniać jedynie w odniesieniu do specyfikacji technicznych produktów będących w produkcji [przez producenta, którego produkt służył jako odniesienie dla danej specyfikacji technicznej] lub można oceniać je również w odniesieniu do produktów [tego producenta] będących na rynku lecz których produkcja zakończyła się?”.

Po przeanalizowaniu okoliczności przedmiotowej sprawy, **Trybunał zważył co następuje**:

- (...) szczególne, rygorystyczne procedury ustanowione w dyrektywach Unii w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych mają zastosowanie wyłącznie do zamówień, których wartość przekracza próg wyraźnie przewidziany w każdej z tych dyrektyw. W związku z tym przepisy tych dyrektyw nie mają zastosowania do zamówień, których wartość nie sięga określonego w nich progu (wyrok SECAP i Santorso, C 147/06 i C 148/06, EU:C:2008:277, pkt 19 i przytoczone tam

orzecznictwo). Zatem art. 23 ust. 8 dyrektywy 2004/18, o którego wykładnię wystąpiono do Trybunału, nie znajduje zastosowania do sporu w postępowaniu głównym. Wartość bez podatku VAT rozpatrywanego zamówienia publicznego wynosi bowiem 58 600 EUR, natomiast próg właściwy do celów stosowania tej dyrektywy, określony w jej art. 7 lit. b), wynosi 200 000 EUR (pkt 15);

- (...) udzielanie zamówień publicznych, które ze względu na swoją wartość nie są objęte zakresem tej dyrektywy, podlega jednak podstawowym i ogólnym zasadom traktatu FUE, w szczególności zasadzie równego traktowania i niedyskryminacji z uwagi na przynależność państwową, a także wynikającemu z nich obowiązkowi przejrzystości, o ile dane zamówienie posiada niewątpliwe transgraniczne znaczenie w świetle określonych obiektywnych kryteriów (zob. podobnie wyrok Ordine degli Ingegneri della Provincia di Lecce i in., C 159/11, EU:C:2012:817, pkt 23 i przytoczone tam orzecznictwo) (pkt 16);
- Jeżeli chodzi o obiektywne kryteria mogące wskazywać na niewątpliwe istnienie znaczenia transgranicznego, Trybunał orzekł już, że mogą nimi być zwłaszcza kwota pewnej wysokości danego zamówienia w związku z miejscem wykonania robót lub także techniczne cechy zamówienia. Sąd odsyłający może w ramach swej ogólnej oceny istnienia niewątpliwego znaczenia transgranicznego uwzględnić również skargi wniesione przez podmioty z innych państw członkowskich pod warunkiem stwierdzenia, że są one prawdziwe a nie fikcyjne. (zob. wyrok Azienda sanitaria locale n. 5 „Spezzino” i in., C-113/13; EU:C:2014:2440, pkt 49 i przytoczone tam orzecznictwo) (pkt 20);
- Co się tyczy zasad równego traktowania i niedyskryminacji oraz obowiązku przejrzystości, należy stwierdzić, że państwa członkowskie mają pewien zakres uznania w zakresie przyjmowania środków mających zagwarantować poszanowanie tych zasad, które obowiązują instytucje zamawiające w toku całego postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego (zob. wyrok Serrantoni i Consorzio stabile edili, C 376/08, EU:C:2009:808, pkt 31, 32) (pkt 25);
- Obowiązek przejrzystości ma w szczególności na celu zapewnienie wykluczenia ryzyka arbitralności ze strony instytucji zamawiającej (zob. w odniesieniu do art. 2 dyrektywy 2004/18, wyrok SAG ELV Slovensko i in., C 599/10, EU:C:2012:191, pkt 25 i przytoczone tam orzecznictwo) (pkt 26);

- (...) zasada równego traktowania i obowiązek przejrzystości zabraniają tego, by instytucja zamawiająca odrzuciła ofertę spełniającą wymogi ogłoszenia o zamówieniu w oparciu o podstawy, które nie zostały przewidziane w tym ogłoszeniu (wyrok Medipac – Kazantzidis, C-6/05, EU:C:2007:337, pkt 54) (pkt 28);
- (...) instytucja zamawiająca nie może po opublikowaniu ogłoszenia o zamówieniu dokonać zmian specyfikacji technicznej dotyczących jednego z elementów zamówienia, z naruszeniem zasad równego traktowania i niedyskryminacji oraz obowiązku przejrzystości. W tym względzie obojętne jest, czy element, do którego odwołuje się specyfikacja, jest nadal produkowany lub dostępny na rynku (pkt 29).

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia Trybunał orzekł, iż:

artykuł 23 ust. 8 dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi, w brzmieniu zmienionym przez rozporządzenie Komisji (WE) nr 1251/2011 z dnia 30 listopada 2011 r., nie ma zastosowania do przetargu, którego wartość nie sięga określonego w tej dyrektywie progu. W ramach przetargu publicznego nieobjętego zakresem tej dyrektywy, lecz mającego niewątpliwie znaczenie transgraniczne, co powinien ustalić sąd odsyłający, podstawowe i ogólne zasady traktatu FUE, w szczególności zaś zasady równego traktowania i niedyskryminacji, a także wynikający z nich obowiązek przejrzystości należy interpretować w ten sposób, że instytucja zamawiająca nie może odrzucić oferty spełniającej wymogi ogłoszenia o zamówieniu w oparciu o podstawy, które nie zostały w tym ogłoszeniu przewidziane.

- 2. Orzeczenie z dnia 16 czerwca 2015 r. w sprawie C-593/13 Rina Services e.a. -**
Odesłanie prejudycjalne – Artykuły 49 TFUE, 51 TFUE i 56 TFUE – Swoboda przedsiębiorczości – Udział w wykonywaniu władzy publicznej – Dyrektywa 2006/123/WE – Artykuł 14 – Instytucje odpowiedzialne za kontrolę i certyfikację przestrzegania ustawowo wymaganych warunków przez przedsiębiorstwa wykonujące publiczne roboty budowlane – Przepisy krajowe nakładające obowiązek posiadania we Włoszech siedziby statutowej tych instytucji.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 2/2015

W sprawie C-593/13 mającej za przedmiot wnioszek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Consiglio di Stato (Włochy) zostały postawione następujące **pytania prejudycjalne**:

- 1) Czy zasady traktatu dotyczące swobody przedsiębiorczości (art. 49 TFUE) i swobody świadczenia usług (art. 56 TFUE) oraz zasady zawarte w dyrektywie 2006/123/WE stoją na przeszkodzie przyjęciu i stosowaniu przepisu krajowego, który stanowi, że w odniesieniu do instytucji odpowiedzialnych za certyfikację utworzonych w formie spółek akcyjnych ich »siedziba statutowa musi znajdować się na terytorium Republiki [Włoskiej]«?
- 2) Czy odstępstwo zawarte w art. 51 TFUE powinno być interpretowane w taki sposób, że obejmuje ono działalność certyfikacyjną prowadzoną przez podmioty prawa prywatnego, które z jednej strony muszą być utworzone w formie spółek akcyjnych i działają na rynku konkurencyjnym, a z drugiej strony uczestniczą w wykonywaniu władzy publicznej i w związku z tym podlegają zezwoleniom i ścisłej kontroli prowadzonej przez organ nadzoru?

Po przeanalizowaniu okoliczności przedmiotowej sprawy, **Trybunał zważył co następuje**:

- W drodze pytania pierwszego sąd odsyłający zmierza do ustalenia – odwołując się do wielu przepisów prawa Unii, w szczególności, do art. 49 TFUE i 56 TFUE oraz do zasad określonych w dyrektywie 2006/123/WE – czy prawo to należy interpretować w ten sposób, że stoi ono na przeszkodzie przepisowi prawa krajowego, takiemu jak przepis będący przedmiotem postępowania głównego, który przewiduje, że SOA muszą mieć swoją statutową siedzibę na terytorium krajowym (pkt 23);
- (...) usługi certyfikacji wchodzą w zakres zastosowania dyrektywy 2006/123/WE, ponieważ usługi są ponadto wyraźnie wymienione w motywie 33 tego aktu, w przykładowym wykazie działalności objętych zakresem tej dyrektywy (pkt 24);
- Artykuł 14 dyrektywy 2006/123/WE zakazuje państwom członkowskim uzależnienia dostępu do działalności usługowej lub do jej prowadzenia na ich terytorium od spełnienia któregośkolwiek z wymogów wymienionych w pkt 1–8 tego przepisu, nakładając na nie tym samym obowiązek likwidacji tych wymogów w sposób priorytetowy i systematyczny (pkt 26);

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 2/2015

- (...) należy podkreślić, tak jak np. Rzeczpospolita Polska i Komisja, że nie można uzasadnić wymogów wymienionych w art. 14 dyrektywy 2006/123/WE, pod zakres zastosowania którego podlega przepis krajowy będący przedmiotem postępowania głównego (pkt 28);
- Wniosek ten wynika zarówno z brzmienia art. 14, jak i z ogólnej systematyki dyrektywy 2006/123/WE (pkt 29);
- (...) ogólna struktura dyrektywy 2006/123/WE opiera się – jeśli chodzi o swobodę przedsiębiorczości – na jasnym rozróżnieniu między zakazanymi wymogami i tymi podlegającymi ocenie. Podczas gdy pierwsze z nich zostały uregulowane w art. 14 tego aktu, drugie regulują zasady przewidziane w art. 15 tego aktu (pkt 31);
- (...) zgodnie z art. 15 ust. 1 dyrektywy 2006/123/WE na państwach członkowskich spoczywa obowiązek sprawdzenia, czy ich system prawny przewiduje którykolwiek z wymogów wymienionych w ust. 2 tego artykułu oraz zapewnienia zgodności takich wymogów z warunkami określonymi w jego ust. 3 (pkt 32);
- (...) z art. 15 ust. 5 i 6 wynika, że państwa członkowskie mogą utrzymać lub – w danym wypadku – ustanowić wymogi tego rodzaju, co te, o których mowa w ust. 2 tego artykułu, pod warunkiem że wymogi takie spełniają warunki określone w ust. 3 tego przepisu (pkt 33);
- (...) jeśli chodzi o swobodę świadczenia usług – art. 16 ust. 3 dyrektywy 2006/123/WE stanowi, że państwo członkowskie, do którego usługodawca udaje się w celu świadczenia usługi, może nałożyć wymogi w odniesieniu do świadczenia działalności usługowej, gdy są one uzasadnione względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego, zdrowia publicznego lub ochrony środowiska naturalnego, zgodnie z ust. 1 tego artykułu (pkt 34);
- (...) należy stwierdzić, tak jak Rzeczpospolita Polska, że wykładnia art. 3 ust. 3 dyrektywy 2006/123/WE, zgodnie z którą państwa członkowskie mogą uzasadnić na podstawie prawa pierwotnego wymogi zakazane przez art. 14 tej dyrektywy, pozbawiałaby tego ostatniego przepisu wszelkiej skuteczności wypierając definitywnie dokonaną przez niego zamierzoną harmonizację (pkt 37);

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 2/2015

- (...) art. 3 ust. 3 dyrektywy 2006/123/WE nie stoi na przeszkodzie, aby art. 14 tego aktu był interpretowany w ten sposób, iż zakazane wymogi wymienione w tym ostatnim przepisie nie mogą być przedmiotem uzasadnienia. Taki zakaz bez możliwości uzasadnienia ma bowiem na celu systematyczne i szybkie zagwarantowanie usunięcia pewnych ograniczeń w swobodzie przedsiębiorczości, uznanych przez prawodawcę Unii i przez Trybunał jako naruszające w sposób poważny właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Taki cel jest zgodny z TFUE (pkt 39);
- (...) nawet jeśli art. 52 ust. 1 TFUE zezwala państwom członkowskim na uzasadnienie, z jednego z powodów tam wskazanych, środków krajowych stanowiących ograniczenie swobody przedsiębiorczości, to nie oznacza to jednak, że prawodawca Unii przy okazji przyjmowania aktu prawa wtórnego – takiego jak dyrektywa 2006/123/WE – konkretyzującego podstawową swobodę ustanowioną przez traktat o FUE, nie może ograniczyć pewnych wyłączeń, tym bardziej w wypadku, w którym – jak w niniejszej sprawie – dany przepis prawa wtórnego stanowi zasadniczo odtworzenie utrwalonego orzecznictwa, na podstawie którego wymóg taki, jak analizowany w postępowaniu głównym jest niezgodny z podstawowymi wolnościami, na które mogą się powołać podmioty gospodarcze (zob. w tym względzie w szczególności wyrok Komisja/Francja, C 334/94, EU:C:1996:90, pkt 19) (pkt 40).

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia Trybunał orzekł, iż:

- 1) Artykuł 51 akapit pierwszy TFUE należy interpretować w ten sposób, że zawarty w tym przepisie wyjątek od prawa przedsiębiorczości nie stosuje się do działalności w zakresie certyfikacji wykonywanej przez spółki mające status instytucji certyfikacyjnych.
- 2) Artykuł 14 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym należy interpretować w ten sposób, iż stoi on na przeszkodzie przepisowi państwa członkowskiego, który przewiduje, że spółki mające charakter instytucji odpowiedzialnych za certyfikację muszą mieć swoją statutową siedzibę na terytorium krajowy.

******Pełne teksty orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w zakresie zamówień publicznych, w polskiej wersji językowej, dostępne są na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych - <http://www.uzp.gov.pl/cmsws/page/?D;3138>***

OPINIE PRAWNE

Wybrane aspekty dotyczące badania rażąco niskiej ceny w świetle przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych obowiązujących od dnia 19 października 2014 r.

Przepis art. 90 ust. 1 ustawy Pzp wskazuje, że sytuacja, kiedy zamawiający powinien zwrócić się do wykonawcy o wyjaśnienia odnoszące się do podanej w ofercie ceny, ma miejsce m. in. wtedy, gdy cena oferty jest niższa o 30% od wartości zamówienia. Przy stosowaniu przepisu art. 90 ust. 1 ustawy Pzp, w celu ustalenia konieczności zwrócenia się do wykonawcy o wyjaśnienia, należy brać uwagę wartości odnoszące się do tego samego zakresu przedmiotu zamówienia. W przypadku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w ramach którego zamawiający przewidział możliwość udzielenia zamówień uzupełniających, wykonawca w składanej przez siebie ofercie podaje proponowaną cenę wyłącznie w odniesieniu do zamówienia podstawowego. Oferta wykonawcy nie zawiera ceny zamówienia uzupełniającego, które jako odrębne zamówienie udzielane jest w trybie z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 6) albo 7). W konsekwencji, w ramach porównywania ze sobą wartości zamówienia i ceny oferty, jako wartość zamówienia należy brać pod uwagę kwotę ustaloną zgodnie z przepisami ustawy Pzp dotyczącymi ustalania szacunkowej wartości zamówienia (art. 32 – 35), jednakże jedynie w odniesieniu do zamówienia podstawowego, tj. bez uwzględnienia wartości ewentualnych zamówień uzupełniających.

Odnosząc się do pojęcia dowodu dotyczącego elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny, stanowiącego zgodnie z przepisem art. 90 ust. 1 ustawy Pzp uzupełnienie wyjaśnień wykonawcy, należy przede wszystkim wskazać, że w zakresie tego pojęcia ustawa Pzp nie zawiera żadnych ograniczeń. W związku z tym, w odpowiedzi na wezwanie zamawiającego, wystosowane na podstawie ww. przepisu, wykonawca uprawniony jest do złożenia wszelkich dowodów, z których w ocenie wykonawcy będzie wynikać, że cena oferty nie jest ceną rażąco niską. Jednocześnie, w art. 90 ust. 1 ustawy Pzp został zawarty przykładowy katalog okoliczności, do których w szczególności mogą się odnosić zarówno wyjaśnienia, jak i dowody składane przez wykonawcę. Na gruncie komentowanego przepisu aktualne pozostaje twierdzenie zawarte w uzasadnieniu uchwały Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 7 maja 2014 r. (sygn. akt KIO/KU 40/14), wydane na gruncie stanu prawnego sprzed

ostatniej nowelizacji ustawy Pzp, zgodnie z którym pojęcie dowodu w rozumieniu art. 90 ust. 3 ustawy Pzp należy rozumieć szeroko; za dowód może być uznane także oświadczenie samego wykonawcy. W tym kontekście warto też przytoczyć tezy zawarte w uzasadnieniu wyroku Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 5 lutego 2015 r. (sygn. akt KIO 132/15), w myśl których o tym, czy dany dowód jest możliwy do uzyskania, decyduje charakter okoliczności powoływanych przez wykonawcę. Jeżeli są one obiektywnie możliwe do stwierdzenia w postaci zaświadczeń, informacji wytworzonych przez podmioty niezależne od wykonawcy, to wówczas taki dokument będzie miał walor dowodowy wykraczający poza samą treść wyjaśnień wykonawcy (np. zaświadczenie o zwolnieniu podmiotowym, uzyskanych upustach od dostawców, i inne wpływające na cenę). Jeżeli natomiast okoliczności, jakie przywołuje wykonawca w wyjaśnieniach dotyczą wyłącznie założeń przyjętych do kalkulacji ceny, wówczas trudno jest oczekiwać od wykonawcy, aby posiadał i przedłożył dowody mające inny walor niż oświadczenie własne wykonawcy.

KONTROLA UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Przykładowe naruszenia ustawy Prawo zamówień publicznych w zakresie przyjętego kryterium oceny ofert stwierdzone w kontrolach Prezesa UZP przeprowadzonych w latach 2014-2015

Stosownie do art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 ze zm., dalej „ustawa Pzp”), za najkorzystniejszą ofertę uznaje się tę, która przedstawia najkorzystniejszy bilans ceny i innych kryteriów odnoszących się do przedmiotu zamówienia publicznego, albo ofertę z najniższą ceną, a w przypadku zamówień publicznych w zakresie działalności twórczej lub naukowej, których przedmiotu nie można z góry opisać w sposób jednoznaczny i wyczerpujący - ofertę, która przedstawia najkorzystniejszy bilans ceny i innych kryteriów odnoszących się do przedmiotu zamówienia publicznego.

Zatem Zamawiający jest zobligowany do wyboru oferty najkorzystniejszej na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (art. 91 ust. 1 ustawy Pzp), przy czym kryteria oceny ofert dzieli się na cenę i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia, w szczególności jakość, funkcjonalność, parametry techniczne, aspekty środowiskowe, społeczne, innowacyjne, serwis, termin wykonania zamówienia oraz koszty eksploatacji (ust. 2). Jednocześnie, należy zaznaczyć, iż przed wejściem w życie ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1232), katalog pozacenowych kryteriów oceny ofert zawarty w art. 91 ust. 2 ustawy Pzp zawierał jako przykładowe kryteria: jakość, funkcjonalność, parametry techniczne, zastosowanie najlepszych dostępnych technologii w zakresie oddziaływania na środowisko, koszty eksploatacji, serwis oraz termin wykonania zamówienia. Należy podkreślić, iż podany katalog pozacenowych kryteriów oceny ofert jest katalogiem otwartym, a zawarte w nim kryteria mają charakter jedynie przykładowy. Zamawiający posiadają swobodę w doborze kryteriów oceny ofert, ograniczoną jedynie zakazem formułowania kryteriów dotyczących właściwości wykonawcy, a w szczególności

jego wiarygodności ekonomicznej, technicznej lub finansowej (art. 91 ust. 3 ustawy Pzp), z wyjątkiem postępowań, których przedmiotem są usługi o charakterze niepriorytetowym określone w przepisach wydanych na podstawie art. 2a i 2b ustawy Pzp, oraz zasadą przygotowywania i przeprowadzania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w sposób nie naruszający zasady zachowania uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców. Jak wskazała Krajowa Izba Odwoławcza w wyroku z dnia 9 kwietnia 2015 r., sygn. akt KIO 655/15, zamawiający „(...) odpowiada zarówno za prawidłowe wykonanie zamówienia jak i racjonalne wydatkowanie środków publicznych i tym samym to on ma prawo ustalać warunki udziału w postępowaniu i kryteria oceny ofert, aby dokonać wyboru wykonawcy który da należyłą rękojmię wykonania zamówienia. Ograniczeniem w tym zakresie jest tylko związanie ustalonego kryterium oceny i warunków udziału w postępowaniu z przedmiotem zamówienia oraz zachowanie zasad uczciwej konkurencji”.

Wyżej wskazana nowelizacja ustawy Pzp wprowadziła również wymóg stosowania równocześnie kryterium ceny oraz innych kryteriów odnoszących się do przedmiotu zamówienia, z wyjątkiem postępowań, w których przedmiot zamówienia jest powszechnie dostępny oraz ma ustalone standardy jakościowe, oraz postępowań przeprowadzanych z zastosowaniem licytacji elektronicznej (art. 76 ust. 2 ustawy Pzp). W przypadku zamawiających będących jednostkami sektora finansów publicznych oraz państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej (art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy Pzp) postawiono dodatkowy wymóg umożliwiający zastosowanie kryterium ceny jako jedynego kryterium oceny ofert – obowiązek wykazania w załączniku do protokołu postępowania, w jaki sposób zostały uwzględnione w opisie przedmiotu zamówienia koszty ponoszone w całym okresie korzystania z przedmiotu zamówienia.

Przepisy ustawy Pzp nie precyzują, w ilu procentach o wyborze danej oferty jako najkorzystniejszej ma decydować cena, a w ilu inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia. W powyższym zakresie, zamawiający sami ustalają wagę dobranych kryteriów kierując się specyfiką danego zamówienia oraz własnymi potrzebami.

Poniżej przedstawiono przykładowe naruszenia ustawy Prawo zamówień publicznych w zakresie przyjętego kryterium oceny ofert stwierdzone podczas przeprowadzonych przez Prezesa UZP kontroli postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

Przykład 1 (KND/22/14/DKD)

Przedmiotem postępowania było świadczenie przez wykonawcę – agencję pracy tymczasowej – usługi polegającej na skierowaniu łącznie 11 pracowników tymczasowych do pracy na rzecz Zamawiającego.

W punkcie 1.2 rozdziału VI SIWZ („Kryteria wyboru oferty oraz opis sposobu obliczania ceny”) zamawiający wskazał jako kryterium oceny ofert „cenę ofertową”. Z kolei w punkcie 1.3 ww. rozdziału zamawiający wskazał, iż dla dokonania oceny ofert porównywał będzie zaoferowane przez wykonawców ceny za realizację przedmiotu zamówienia - „cena ofertowa (netto)”. Jednocześnie w punkcie 2.3 rozdziału VI SIWZ zamawiający wskazał, iż cena oferty musi zawierać wszelkie koszty niezbędne do zrealizowania przedmiotu zamówienia wynikające wprost z załączonego opisu przedmiotu zamówienia, jak również w nim nie ujęte, a bez których nie można wykonać przedmiotu zamówienia.

W wyniku kontroli doraźnej wskazano, że zgodnie z art. 91 ust. 2 ustawy Pzp, kryteriami oceny ofert są cena albo cena i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia. Z kolei stosownie do postanowienia art. 2 pkt 1 ustawy Pzp, w brzmieniu obowiązującym w dacie przeprowadzenia niniejszego postępowania, przez „cenę” należy rozumieć cenę w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach, tj. wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę; w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług oraz podatkiem akcyzowym. Z przepisu tego wynika zatem, że na gruncie przepisów ustawy Pzp pojęcie ceny odnosi się do całkowitej kwoty wynagrodzenia wykonawcy, rozumianej jako ostateczna należność jaką musi zapłacić zamawiający za dane zamówienie, a więc ceny brutto.

Wobec powyższego, zamawiający obowiązany był dokonywać wyboru oferty najkorzystniejszej zawsze w oparciu o kryterium ceny (występujące samodzielnie lub w zestawieniu z innymi kryteriami oceny ofert). Cena natomiast powinna być kształtowana przez wykonawców, zgodnie z ustawą o cenach, na podstawie wszystkich jej składników łącznie, w tym podatku VAT. Zatem, wybór oferty najkorzystniejszej dokonywany przez zamawiającego nawet w sytuacji, gdy porównywane byłyby oferty z różnymi stawkami

podatku VAT, zawsze winien odbywać się w oparciu o cenę brutto, a więc cenę zawierającą podatek VAT, o ile jest on na podstawie odrębnych przepisów wymagany.

W przedmiotowym postępowaniu zamawiający przy ocenie ofert brał pod uwagę cenę netto zaoferowaną przez poszczególnych wykonawców, co skutkowało uznaniem za najkorzystniejszą oferty wykonawcy, którego oferta przy dokonaniu oceny ofert w oparciu o cenę brutto, tj. zgodnie z przepisami ustawy Pzp, nie mogłaby zostać uznana za najkorzystniejszą, gdyż oferta tego wykonawcy nie zawierała najniższej ceny brutto. Zatem, nieprawidłowe opisanie sposobu oceny ofert w ramach kryterium „cena” miało wpływ na wynik przedmiotowego postępowania.

Wobec powyższego należy stwierdzić, iż działanie zamawiającego polegające na określeniu jako kryterium oceny ofert ceny netto, stanowi naruszenie art. 91 ust. 2 w związku z art. 2 pkt 1 i 5 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zamawiający wniósł zastrzeżenia od wyniku kontroli doraźnej, które nie zostały w powyższym zakresie uwzględnione przez Krajową Izbę Odwoławczą (uchwała z dnia 12 grudnia 2014 r., sygn. akt KIO/KD 107/14).

Przykład nr 2 (KND/27/14/DKD)

Zamawiający przeprowadził w trybie przetargu nieograniczonego postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na „wykonanie Studium przedinwestycyjnego w zakresie budowy obiektu uzdrowiskowo-rekreacyjnego w ramach tworzonego centrum uzdrowiskowego (...)”. Przedmiotem zamówienia było opracowanie studium przedinwestycyjnego projektu, które miało obejmować budowę obiektu uzdrowiskowo-rekreacyjnego uwzględniającego potrzeby realizacji niezbędnych elementów infrastruktury technicznej oraz zagospodarowania publicznych terenów zielonych. Opracowanie studium miało obejmować swoim zakresem przygotowanie strategii projektu oraz wstępnego planu operacyjnego, na które składać się miały w szczególności: analiza wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań rozwoju przedsięwzięcia, analiza SWOT, wizje i cele projektu, proponowane powiązania przestrzenne i funkcjonalne, analiza popytu i ewentualnego programu sprzedaży, koncepcje projektowe oraz analiza finansowa.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 2/2015

W ogłoszeniu o zamówieniu oraz w rozdziale IX specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zamawiający określił następujące kryteria oceny ofert wraz z ich wagami:

- cena 25%;
- ocena części technicznej oferty 75%.

Do oceny ofert posłużyć miał wskazany w rozdziale IX SIWZ wzór:

$$H=A*75%+(B*100/C)*25\%$$

gdzie poszczególne symbole oznaczały odpowiednio:

H – końcowy wynik ocenianej oferty;

A – wynik części technicznej ocenianej oferty;

B – najwyższą cenę części finansowej spośród wszystkich ofert;

C – cenę części finansowej zaproponowaną w ocenianej ofercie.

W wyjaśnieniach udzielonych Urzędowi Zamówień Publicznych zamawiający przyznał, że do wzoru zamieszczonego w SIWZ wkraśl się błąd, przez co wzór został zniekształcony i stał się mało czytelny. Ostatecznie do obliczenia wartości oferty miała posłużyć formuła: $A*75\%+B*25\%$.

Z kolei w części technicznej oceniane były kompetencje, doświadczenie oraz osiągnięcia wykonawcy w równym stosunku, pozwalające zdobyć łącznie 1050 punktów. W rozdziale IX SIWZ zamawiający określił następujące zasady przyznawania punktów w ocenie części technicznej oferty:

a. „kompetencje oferenta”:

- dane ogólne – 70 pkt

(oferenci muszą opisać rekomendowane dla przedsięwzięcia dane ogólne, które powinny zostać poddane analizie i ocenie; dane wymagane od strony publicznej);

- rynek – 70 pkt

(oferenci muszą opisać swoje podejście do analizy rynku i potencjalnych ocen oraz uzasadnić swoje przewidywania);

- koncepcja – 70 pkt

(oferenci muszą opisać swoją wizję rozwoju koncepcji i efekt prac koncepcyjnych);

- studium przedinwestycyjne – 70 pkt

(oferenci muszą opisać zawartość, strukturę i układ studium przedinwestycyjnego);

- rozwój projektu – 70 pkt

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 2/2015

(oferenci muszą opisać swoje podejście i narzędzia metodologiczne do stworzenia struktury projektu i ukazać ścieżkę jego późniejszego rozwoju i realizacji).

b. „doświadczenie oferenta”:

Oferenci muszą wykazać adekwatne doświadczenie przez wskazanie udzielonych, wykonanych i wykonywanych zleceń w poniższych zakresach oraz przedstawić referencje na żądanie zamawiającego:

- w obszarze współczesnych obiektów termalnych wellness spa – 70 pkt

(pod uwagę będą brane znaczące zlecenia w dziedzinie współczesnych ośrodków termalnych Wellness Spa; „Współczesny ośrodek termalny Wellness Spa” zgodnie z definicją koncepcji Ośrodka Wellness/komponentu Spa termalnego – 14 punktów za każde zlecenie, maksymalnie 5 zaliczonych zleceń);

- zrealizowane projekty wellness spa

(pod uwagę będą brane zlecenia usług doradczych i rozwoju faktycznie zrealizowanych „współczesnych ośrodków Wellness Spa”; „zrealizowany” oznacza wybudowany

i oddany do użytkowania – maksymalnie 14 punktów za każdy projekt, maksymalnie 5 zaliczanych zleceń);

- dostęp do potencjalnych partnerów w realizacji

(pod uwagę brany będzie faktyczny dostęp do kluczowych partnerów w realizacji; „faktyczny dostęp” oznacza relacje biznesowe o charakterze ciągłym; „kluczowi partnerzy w realizacji” muszą posiadać umiejętności rozwoju i zarządzania projektem oraz budowy i/lub inwestowania – 0 punktów za brak kontaktów, 35 za okazjonalne kontakty, 70 za stały dostęp);

- przedsięwzięcia PPP o charakterze turystycznym – 70 pkt

(zlecenia doradztwa i rozwoju w projektach z branży turystycznej w trybie PPP będą brane pod uwagę, „tryb PPP” jest rozumiany jako współpraca strony publicznej i prywatnego partnera/ów w rozwoju projektu – za każde zlecenie 14 punktów, maksymalnie 5 zaliczanych zleceń);

- master planning w turystyce – 35 pkt

(będą brane pod uwagę zlecenia polegające na/składające się z tworzenia master planów dla projektów turystycznych – 7 punktów za każde zlecenie, maksymalnie 5 zaliczanych zleceń);

- project development – 35 pkt

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 2/2015

(będą brane pod uwagę zlecenia rozwoju lub wspierania rozwoju znaczących przedsięwzięć w branży turystycznej – 7 punktów za każde zlecenie, maksymalnie 5 zaliczanych zleceń).

c. „osiągnięcia oferenta”:

za każde zlecenie rozwoju „ośrodka wellness”, zgodnie z definicją koncepcji, 35 punktów za każdy projekt, maksymalnie 10 zaliczanych projektów.

Zatem, kryterium „ocena części technicznej oferty”, opisane przez zamawiającego w rozdziale IX SIWZ, odnosiło się do właściwości wykonawcy w zakresie wskazanym w punktach b i c.

W wyniku kontroli doraźnej postępowania stwierdzono, że usługi będące przedmiotem niniejszego zamówienia mają charakter priorytetowy, jako wskazane w wykazie usług o charakterze priorytetowym, stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie wykazu usług o charakterze priorytetowym i niepriorytetowym (Dz. U. z 2010 r. Nr 12, poz. 68). Tym samym zamawiający nie był uprawniony do ustalenia kryteriów oceny ofert na podstawie właściwości wykonawcy. Zgodnie bowiem z art. 5 ust. 1 ustawy Pzp, wyłączenie stosowania art. 91 ust. 3 ustawy Pzp możliwe jest jedynie w postępowaniach, których przedmiotem są usługi o charakterze niepriorytetowym.

Tym samym, zamawiający określając kryterium oceny ofert na podstawie właściwości wykonawcy naruszył art. 91 ust. 3 w związku z art. 5 ust. 1 ustawy Pzp.

Ponadto wskazano, że ze względu na nieprecyzyjny oraz subiektywny opis sposobu oceny ofert określony w odniesieniu do kryterium „ocena części technicznej oferty”, w szczególności w podkryterium „kompetencje oferenta”, oraz błędnie skonstruowany wzór służący do oceny ofert, który mógł skutkować naruszeniem zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, co należy uznać za naruszenie art. 7 ust. 1 w zw. z art. 36 ust. 1 pkt 13) ustawy Pzp.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż z uwagi na zastosowanie w sposób nieuprawniony kryteriów oceny ofert dotyczących właściwości wykonawcy, niniejsze postępowanie winno być unieważnione na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 7 ustawy Pzp.

Zamawiający wniósł zastrzeżenia od wyniku kontroli doraźnej, które nie zostały uwzględnione przez Krajową Izbę Odwoławczą. W uchwale z dnia 16 lutego 2015 r., sygn. akt KIO/KD 6/15, Krajowa Izba Odwoławcza wskazała, iż „w postępowaniu nie znajdował zastosowania przepis art. 5 ust. 1 ustawy Pzp., a zatem brak było podstaw do wyłączenia stosowania przez Zamawiającego zakazu ustalania kryterium oceny ofert w odniesieniu do właściwości wykonawców. Nie może budzić zastrzeżeń, iż taki charakter miało wskazanie na ocenę doświadczenia wykonawcy, czy też jego osiągnięć, związanych z wykonywanymi zleceniami i ich ilością. Określenie kryteriów oceny ofert dokonane zostało z naruszeniem art. 91 ust. 3 ustawy, jednak w związku ze złożeniem tylko jednej oferty stwierdzenie wpływu tego naruszenia na wynik postępowania nie jest faktycznie możliwe. Niezależnie bowiem od ilości punktów, jakie Zamawiający przyznać mógł w ramach kryteriów, złożona oferta byłaby uznana za najkorzystniejszą.”

Przykład nr 3 (KD/6/14/DKUE)

Zamawiający przeprowadził w trybie przetargu nieograniczonego postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego wykonanie przepompowni. Postępowanie zostało wszczęte w dniu 29 listopada 2012 r. na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych z dnia 29 stycznia 2004 r. (tekst jedn. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.).

Jak wynika z dokumentacji dotyczącej przedmiotowego postępowania, w pkt 13 specyfikacji istotnych warunków zamówienia (siwz) zamawiający zapisał, iż wybierze ofertę najkorzystniejszą na podstawie następujących kryteriów oceny ofert: cena – 70% oraz okres gwarancji – 30%. Zamawiający opisał sposób oceny ofert (wg wzoru):

Cena

$$\text{Won-c} = (\text{Cmin}/\text{Cn} * 100 \text{ pkt} * \text{waga } 70\%) * \text{lck}$$

gdzie:

Won-c – suma punktów uzyskanych od liczby członków komisji przetargowej dla kryterium cena;

Cmin – cena minimalna wśród złożonych ofert (w PLN z VAT);

Cn – cena zaproponowana przez wykonawcę – n (w PLN z VAT);

waga_{xxxx} - % kryterium oceny;

lck – liczba członków komisji.

Okres gwarancji

$$\text{Gn} = (\text{Gmin}/\text{Gn} * 100 \text{ pkt} * \text{waga } 30\%) * \text{lck}$$

gdzie:

Gn – okres gwarancji zaproponowany przez wykonawcę – n /liczony w latach/;

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 2/2015

G_{max} – max okres gwarancji wśród złożonych ofert;
G_n – okres gwarancji zaproponowany przez wykonawcę – n;
waga_{xxxx} - % kryterium oceny;
lck – liczba członków komisji.”

Jednocześnie zamawiający zapisał, iż „oferta, która uzyska najwyższą sumę punktów /W_{on-c} + G_n/, obliczoną wg powyższych wzorów, będzie ofertą przedstawiającą najkorzystniejszy bilans ceny i innych kryteriów odnoszących się do przedmiotu zamówienia i zostanie zaproponowana przez komisję przetargową do zatwierdzenia kierownikowi jednostki. Kierownik jednostki zatwierdzając propozycję komisji przetargowej dokonuje wyboru oferty najkorzystniejszej”.

Mając na uwadze powyższy wzór dotyczący kryterium „okres gwarancji” stwierdzono, iż zamawiający błędnie zapisał go w sposób „(G_{min}/G_n ...)”, gdyż przyjmując oznaczenie skrótów nadanych przez zamawiającego pod wzorem, wzór ten winien wyglądać w sposób: „G_n = (G_{max}/G_n * 100 pkt * waga 30%) * lck”. Niemniej, z ustalonego stanu faktycznego wynika, że zamawiający istotnie punktował oferty w kryterium „okres gwarancji” w sposób wskazany we wzorze, tj. brał pod uwagę G_{min} – rozumiane jako „minimalny okres gwarancji wśród złożonych ofert”, a nie G_{max} (tj. maksymalny okres gwarancji wśród złożonych ofert), jak wynikało z opisu pod wzorem.

W wyniku kontroli przedmiotowego postępowania wskazano, iż swoboda zamawiającego w zakresie stosowania i określania pozacenowych kryteriów oceny ofert jest ograniczona jedynie z uwagi na konieczność zapewnienia, aby te kryteria odnosiły się do przedmiotu zamówienia oraz były zgodne z zasadą wyrażoną w art. 7 ust. 1 ustawy Pzp, w myśl której postępowanie przygotowuje się i przeprowadza w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców. Zamawiający przeprowadzając postępowanie, oprócz kryterium ceny może posłużyć się np. kryterium okresu gwarancji. W takim przypadku ocena gwarancji powinna być dokonywana poprzez porównanie danych zawartych w ofertach do najdłuższego okresu gwarancji wśród zaproponowanych.

W tym miejscu należy zauważyć, że jedynie wzór zapisany w sposób:

(G_n/G_{max} * 100 pkt * waga 30%) * lck, gdzie:

G_n – okres gwarancji zaproponowany przez wykonawcę – n;

G_{max} – max okres gwarancji wśród złożonych ofert;

waga_{xxxx} - % kryterium oceny;

lck – liczba członków komisji (tj. w kontrolowanym postępowaniu: 3),
daje możliwość prawidłowego i zgodnego z logiką punktowania ofert w tym kryterium. Oczywiście jest bowiem, że oferta z dłuższym okresem gwarancji powinna uzyskać wyższą ilość punktów od tej z niższym okresem gwarancji.

Mając na uwadze powyższe należy wskazać, iż zamawiający błędnie opisując wzór dotyczący kryterium gwarancji, doprowadził do wyboru oferty z krótszym okresem gwarancji (a jednocześnie droższej od oferty z najniższą ceną) co stanowi naruszenie art. 91 ust. 1 w zw. z art. 2 pkt 5 oraz 7 ust. 1 ustawy Pzp.

Jednocześnie, stwierdzić należy, iż zamawiający był zobowiązany unieważnić przedmiotowe postępowanie na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 7 ustawy Pzp, gdyż było ono obarczone wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy w sprawie zamówienia publicznego, tj. w związku z zaistniałą wadą, której nie można było usunąć po terminie składania ofert doszło do wyboru oferty mniej korzystnej - droższej i z krótszym okresem gwarancji. Zaniechanie zamawiającego w tym zakresie stanowi naruszenie ww. przepisu art. 93 ust. 1 pkt 7 ustawy Pzp.

Zamawiający wniósł zastrzeżenia od wyniku kontroli doraźnej, które nie zostały uwzględnione przez Krajową Izbę Odwoławczą. W uchwale z dnia 17 kwietnia 2014 r., sygn. akt KIO/KD 34/14, Krajowa Izba Odwoławcza wskazała, że „(...) kryteria oceny ofert ustanawiane przez zamawiającego według jego uznania, w granicach wyznaczonych przepisami art. 91 ust. 2 i 3 ustawy Pzp, mają prowadzić do wyboru oferty, która zapewnia wykonanie zamówienia na jak najkorzystniejszych z punktu widzenia zamawiającego warunkach. Nie ma żadnych wątpliwości, że ofertą gwarantującą lepsze warunki wykonania zamówienia (a więc ofertą, która powinna uzyskać wyższą punktację) jest dla Zamawiającego oferta z dłuższym okresem gwarancji. Zamawiający w zastrzeżeniach przyznał, że określony przez niego wzór oceny ofert pod kątem kryterium okresu gwarancji był wadliwy. Wprowadzenie takiego wzoru do specyfikacji i następnie zastosowanie go przy ocenie ofert doprowadziło do wyboru oferty z krótszym okresem gwarancji (a jednocześnie droższej), a zatem oferty mniej korzystnej, co stanowiło zaprzeczenie istocie postępowań przetargowych i naruszało przepisy art. 91 ust. 1 w zw. z art. 2 pkt 5 oraz art. 7 ust. 1 ustawy Pzp”.

Przykład nr 4 (KU/29/15/DKUE)

Zamawiający przeprowadził w trybie przetargu nieograniczonego postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn.: „Odtworzenie zbiornika retencyjnego (...)”.

Zgodnie z ogłoszeniem o zamówieniu oraz specyfikacją istotnych warunków zamówienia Zamawiający ustalił kryteria oceny ofert w następujący sposób:

- 1) kryterium ceny – 90 pkt,
- 2) kryterium wiedzy i doświadczenia – 10 pkt.

Przy czym, jeżeli wykonawca udokumentował realizację 2 robót budowlanych, polegających na budowie lub odtworzeniu stawu lub zbiornika retencyjnego o wartości minimum 400.000,00 zł brutto każde, nie powołując się przy tym na wiedzę i doświadczenie innych podmiotów, miał otrzymać 10 pkt. W przeciwnym wypadku wykonawca miał otrzymać 0 pkt.

W wyniku kontroli doraźnej wskazano, iż zgodnie z art. 91 ustawy Pzp wybór najkorzystniejszej oferty następuje na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w SIWZ. Kryteriami oceny ofert dopuszczalnymi przez ustawę są cena albo cena i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia, przy czym wymienione w art. 91 ust. 2 ustawy kryteria oceny ofert – oczywiście pomijając obowiązkowe kryterium ceny – to jedynie przykładowe kryteria i ich krąg nie jest zamknięty. Oznacza to, iż zamawiający może ustalić również inne kryteria niż te określone w ww. przepisie, z tym jedynie zastrzeżeniem, że będą to kryteria przedmiotowe. Zgodnie bowiem z ust. 3 ww. artykułu, kryteria oceny ofert nie mogą dotyczyć właściwości wykonawcy, a w szczególności jego wiarygodności ekonomicznej, technicznej i finansowej. Przepis ten stanowi więc zakaz stosowania przy ocenie ofert kryteriów o charakterze podmiotowym. Zakaz ten nie dotyczy jedynie postępowań, których przedmiotem są usługi wymienione w art. 5 ust. 1 ustawy - tzw. usługi niepriorytetowe. Podstawowym warunkiem stosowania kryteriów innych niż cena jest więc to, aby dotyczyły one cech, parametrów czy sposobu wykonania przedmiotu zamówienia (np. jakość, funkcjonalność itp.). Zastosowane w omawianym postępowaniu kryterium wiedza i doświadczenie (waga 10%) narusza ww. art. 91 ust. 3 ustawy, ponieważ odnosi się do cech wykonawcy, a nie cech przedmiotu zamówienia. Tym samym jest to kryterium podmiotowe. W art. 91 ust. 3 ustawy Pzp, został ustanowiony generalny zakaz stosowania przy ocenie ofert kryteriów o charakterze podmiotowym. Z powyższego wynika, że właściwości wykonawcy ubiegającego się o zamówienie publiczne nie mogą być brane pod uwagę przy ocenie najkorzystniejszej oferty.

Przeprowadzenie przez Zamawiającego oceny podmiotowej wykonawców powinno poprzedzać czynność wyboru oferty najkorzystniejszej. Czynności te są niezależne od siebie, a ich konsekwencje prawne są odmienne. Ocena podmiotowa dokonywana jest przez Zamawiającego na podstawie kryteriów oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu, natomiast ocena przedmiotowa przeprowadzana jest na podstawie kryteriów oceny ofert. Pierwsza z nich ma na celu określenie podmiotów zdolnych do realizacji zamówienia i ewentualnie wykluczenie tych, którzy warunków nie spełniają. Druga ma na celu wybór oferty najkorzystniejszej, spośród ofert złożonych przez podmioty, które uprzednio zostały uznane za zdolne do realizacji zamówienia publicznego. Rozdzielenie oceny podmiotowej od przedmiotowej jest w obowiązującym stanie prawnym jedną z ważniejszych zasad obowiązujących przy udzielaniu zamówień publicznych.

Mając powyższe na uwadze, należy wyraźnie podkreślić, że zamawiający nie może określić kryteriów oceny ofert odnoszących się do cech wykonawcy np. jego doświadczenia czy kwalifikacji. Właściwości wykonawcy badane są bowiem przed oceną ofert. Zamawiający może w tym zakresie określić odpowiednie warunki udziału w postępowaniu dotyczące właśnie np. doświadczenia, czy kwalifikacji, wykluczyć wykonawców, którzy tych warunków nie spełniają, a następnie ocenić oferty tych, którzy te warunki spełniają. W ramach kryterium oceny ofert zamawiający zobowiązany jest jednak badać już tylko cechy dotyczące przedmiotu zamówienia, czyli jego cenę, parametry, termin wykonania, itp., nie może zatem oceniać cech wykonawcy, czyli np. jego doświadczenia. Zastosowanie jako kryteriów oceny ofert - kryteriów dotyczących właściwości wykonawcy stanowi naruszenie art. 91 ust. 2 i 3 ustawy Pzp.

ORZECZNICTWO W ZAKRESIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Bieżące orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej i sądów okręgowych

Wyrok KIO 25/15 z dnia 22 stycznia 2015 r. – wyjaśnienia SIWZ

„Do interpretacji warunku nie wносиła niczego nowego odpowiedź na wniosek odwołującego o wyjaśnienie treści SIWZ, jakiej zamawiający udzielił w dniu 29 października 2014 r. Dostrzeżenia wymagało, że pierwszy fragment zadanego przez odwołującego pytania w ogóle nie stanowił wniosku o wyjaśnienie treści SIWZ. Odwołujący przesłał zamawiającemu link na którym zobrazowano sieć stacji paliw, jakimi odwołujący dysponuje, z pytaniem, czy taka sieć odpowiada ona treści warunku. Tak zadane pytanie zdecydowanie wykracza poza instytucję wniosku o wyjaśnienie treści SIWZ. Oznaczało bowiem de facto, że odwołujący oczekiwał od zamawiającego dokonania oceny spełniania warunku jeszcze przed złożeniem oferty. Jeżeli zaś chodzi o końcową część wniosku, to odwołujący sformułował go nazbyt ogólnie, w szczególności nie wskazując jakie konkretnie wątpliwości co do oceny sposobu warunku ma na myśli. W tej sytuacji zamawiający, którego obowiązkiem nie jest domyślanie się, jakie wątpliwości zrodziły się po stronie wykonawcy, miał prawo odpowiedzieć że warunek będzie oceniany w sposób określony w SIWZ.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 1028/15 z dnia 11 czerwca 2015 r. – warunki udziału w postępowaniu – dokumenty potwierdzające należyte wykonanie zamówienia

„Wykonawca, co jest bezsporne, złożył wraz z ofertą protokół odbioru końcowego (ostatecznego) robót drogowych z dnia 22 grudnia 2014 r. Dokument taki może być dokumentem składanym na potwierdzenie, że dane roboty zostały wykonane w sposób należyty, zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i prawidłowo ukończone. Z dokumentu złożonego przez odwołującego wynika, że „komisja postanowiła uznać drogę za wykonaną zgodnie z Dokumentacją Projektową. Komisja odbiera drogę bez uwag”. Niemniej jednak wynika z niego także, że „komisja postanowiła dokonać potrącenia w kwocie (...) za

niedostateczną równość podłużną IRI w przedziale 1.2.”. Oznacza to więc, jak słusznie podniósł zamawiający, że robota nie została wykonana zgodnie ze sztuką budowlaną, gdyż mimo jej odbioru i oddania do użytku nie odpowiada parametrom, we wskazanym w protokole zakresie, określonym w rozporządzeniu z dnia 2 marca 1999 r. Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej „Warunki techniczne jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie” (Dz. U. z 1999 r. nr 43 poz. 430 ze zm.). Powyższe potwierdza także poświadczenie z dnia 5 lutego 2015 r. wystawione przez X w X, w treści którego wskazano, że „w trakcie realizacji zadania Wykonawca wymagał wzmożonego nadzoru aby zadanie realizowane było zgodnie z zawartą umową, a w szczególności z zatwierdzonym harmonogramem oraz Wytocznymi Technicznymi. W trakcie prowadzonych prac ujawniono materiały niezgodne z zatwierdzonymi specyfikacjami”, co również potwierdza nieprawidłowość wykonania tej roboty. Zamawiający ma prawo do weryfikacji treści dokumentów złożonych przez wykonawcę. I w tym przypadku dokonał oceny merytorycznej treści dokumentów złożonych przez wykonawcę, tj. protokołu odbioru końcowego (ostatecznego) robót drogowych z dnia 22 grudnia 2014 r. oraz uzupełnionego w wyniku wezwania do jego uzupełnienia poświadczenie z dnia 5 lutego 2015 r. wystawionego przez X w X. Treść tych dokumentów nie musi zawierać sformułowania, że „roboty wykazane w wykazie wykonanych robót budowlanych zostały wykonane w sposób należyty oraz zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i prawidłowo ukończone”. Wystarczy, że na podstawie treści złożonych dokumentów możliwym jest uznanie, że „roboty wykazane w wykazie wykonanych robót budowlanych zostały wykonane w sposób należyty oraz zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i prawidłowo ukończone”. Tymczasem z treści dokumentów złożonych przez odwołującego takich okoliczności nie da się wywieść. Istotnie zawierają one szereg istotnych informacji. Niemniej jednak fakt odebrania roboty nie potwierdza jeszcze, że została ona wykonana w sposób należyty, jak bowiem wynika ze złożonych dokumentów, roboty odebrano mimo istnienia usterek, z uwagi na które dokonano potrącenia wynagrodzenia. Dlatego też Izba uznała, że zarzut ten nie potwierdził się.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 781/15 z dnia 29 kwietnia 2015 r. – wykluczenie wykonawcy na podstawie art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy Pzp

„Zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych z postępowania o udzielenie zamówienia wyklucza się wykonawców, którzy wykonywali bezpośrednio czynności związane z przygotowaniem prowadzonego postępowania, z wyłączeniem czynności wykonywanych podczas dialogu technicznego, o którym mowa w art. 31a ust. 1, lub posługiwali się w celu sporządzenia oferty osobami uczestniczącymi w dokonywaniu tych czynności, chyba że udział tych wykonawców w postępowaniu nie utrudni uczciwej konkurencji; przepisu nie stosuje się do wykonawców, którym udziela się zamówienia na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 2 lub art. 67 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy Prawo zamówień publicznych. Genezy powyższego przepisu należy upatrywać w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 3 marca 2005 r. w sprawach połączonych C-21/03 i C-34/03 (Fabricom), w którym Trybunał wskazał, że przepisy unijne stoją na przeszkodzie zasadzie, zgodnie z którą nie dopuszcza się do złożenia wniosku o uczestnictwo lub złożenia oferty przez osobę, na której spoczywał obowiązek wykonania prac o celach badawczych, eksperymentalnych, naukowych lub rozwojowych w zakresie tych robót budowlanych, dostaw i usług, bez umożliwienia tej osobie wykazania, że w danym przypadku zdobyte przez nią doświadczenia nie mogły zniekształcić konkurencji. Jest to widoczne w dwóch elementach tego przepisu – odniesieniu do przedmiotu rozstrzygnięcia, czyli wykonywania czynności związanych z przygotowaniem prowadzonego postępowania (choć w odpowiedzi Trybunał zgodnie ze swoim zwyczajem odniósł się kazuistycznie do konkretnych sytuacji wskazanych w pytaniu), jak też zastrzeżeniu „chyba że udział tych wykonawców w postępowaniu nie utrudni uczciwej konkurencji”. Ten drugi element z kolei wskazuje na zastosowanie wielokrotnie przywoływanej przez Trybunał zasady, że decyzje zamawiającego nie mogą być automatyczne i nieproporcjonalne do założonego celu, jakim jest zachowanie uczciwej konkurencji, ale też swobody świadczenia usług. W swoim wywodzie Trybunał zauważył, że osoba uczestnicząca w wykonywaniu niektórych prac przygotowawczych może znajdować się w korzystniejszej sytuacji przy sporządzaniu swojej oferty z powodu informacji, które mogła uzyskać w przedmiocie danego zamówienia publicznego w trakcie wykonywania wspomnianych prac przygotowawczych, a wszyscy oferenci powinni mieć jednakowe szanse przy sporządzaniu swoich ofert. Osoba taka może się też znaleźć w sytuacji mogącej doprowadzić do konfliktu interesów w tym znaczeniu, że może ona, nawet w sposób niezamierzony, wywrzeć wpływ na warunki postępowania w sensie dla niej korzystnym. Sytuacja taka prowadziłaby do zniekształcenia konkurencji pomiędzy oferentami. Jednak osoba wykonująca niektóre prace przygotowawcze powinna być traktowana tak samo jak każdy inny oferent. Tymczasem bezwzględny zakaz udziału w postępowaniu nie jest

uzasadniony z obiektywnego punktu widzenia i miałby nieproporcjonalny charakter, bowiem równe traktowanie wszystkich oferentów jest zapewnione również wtedy, gdy istnieje procedura, w której ocenia się w każdym konkretnym przypadku, czy fakt wykonywania niektórych prac przygotowawczych przyniósł osobie je wykonującej korzyść konkurencyjną względem innych oferentów i w której osoba ta ma możliwość wykazania, że w jej szczególnym przypadku uczestnictwo w postępowaniu nie stanowi żadnego niebezpieczeństwa dla konkurencji między oferentami. Z tego też powodu w przepisie art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych znajdują się dwa wyżej wymienione elementy: obowiązek wykluczenia z postępowania wykonawcy, który brał udział w przygotowaniu postępowania i którego udział w nim zakłócałby konkurencję oraz możliwość wykazania, że udział tego wykonawcy owej konkurencji nie zakłóca. Procedura wykazania tych okoliczności powinna być przeprowadzana indywidualnie w każdym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego – pomiędzy wykonawcą, którego dane okoliczności dotyczą, a zamawiającym. W przypadku jednak, gdy zamawiający nie poweźmie przekonania o podstawach do wykluczenia wykonawcy, a spór powstanie na etapie postępowania odwoławczego, obowiązek dowiedzenia tych okoliczności w postępowaniu odwoławczym spoczywa na stronach i uczestnikach postępowania, którzy z danych okoliczności wywodzą skutki prawne, zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 190 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, a także w art. 6 Kodeksu cywilnego. Tymczasem odwołujący w swojej argumentacji powołał się jedynie na ogólną „zasadę”, że podmiot, który wykonywał dokumentację projektową wraz z dokumentami jej towarzyszącymi, powinien bezwzględnie zostać wykluczony z postępowania. Jednak „zasada” nie wynika z samej literalnej treści przepisu, ponieważ art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z powyżej przywołaną konkluzją Trybunału Sprawiedliwości UE, nie formułuje takiej automatycznej przesłanki wykluczenia, lecz zawiera jeszcze element wpływu udziału tego wykonawcy na „zniekształcenie normalnych warunków konkurencji w tym postępowaniu poprzez uzyskanie przez niego nieuzasadnionych korzyści” z faktu opracowywania dokumentacji projektowej. Tej okoliczności przede wszystkim powinien dowieść odwołujący, czego nie zrobił. Zdaniem Izby okolicznością bardziej znaczącą dla konkurencji pomiędzy wykonawcami w niniejszym stanie faktycznym było to, że za sprawą pierwszego, unieważnionego, postępowania, byli oni w stanie poznać poziom cen oferowanych przez swoich konkurentów i to do nich dostosować swoją późniejszą ofertę (złożoną w drugim postępowaniu). Przy tym rzeczywiście istotny jest tu podkreślany przez zamawiającego i przystępującego fakt, że w pierwszym postępowaniu to odwołujący złożył ofertę potencjalnie

najkorzystniejszą i to jego oferta byłaby wybrana, gdyby zamawiający nie unieważnił postępowania. Tak więc reakcja przystępującego, który złożył ofertę najkorzystniejszą w kolejnym postępowaniu, związana była bardziej z owymi ofertami innych wykonawców, niż samą przygotowywaną przez niego dokumentacją projektową.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 858/15 z dnia 24 czerwca 2015 r. – rażąco niska cena

„W ocenie Izby ten przepis nie przesądza o tym, że cena oferty nie jest rażąco niska jeżeli nie jest niższa o 30% od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert. Przepis art. 90 ust. 1 ustawy nie rodzi automatyzmu po stronie zamawiającego i nie powoduje, że zamawiający ma zakaz, czy obowiązek odrzucenia oferty wykonawcy bez umożliwienia mu złożenia wyjaśnień. W przepisie tym ustawodawca wskazał, że zamawiający ma obowiązek wezwać wykonawcę do złożenia wyjaśnień zawsze wtedy, gdy cena oferty wydaje się zamawiającemu rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia i budzi wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia. Jako przykład, kiedy cena powinna budzić wątpliwości zamawiającego, ustawodawca podał dwie sytuacje :

- a) gdy jest niższa o 30% od wartości zamówienia lub
- b) gdy cena jest niższa o 30% od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert.

W tych dwóch wypadkach zamawiający ma obowiązek wezwać wykonawców, ale mogą istnieć też takie sytuacje uzasadnione specyfiką zamówienia, że wątpliwości powinny u zamawiającego budzić również ceny wyższe niż 30% od wartości szacunkowej czy średniej arytmetycznej ofert, wówczas również zamawiający ma obowiązek wezwać wykonawcę do wyjaśnień. Natomiast w żadnym przepisie ustawy ustawodawca nie zawarł regulacji nakazującej odrzucić z postępowania wykonawcę, którego cena spełnia tak przesłankę ceny niższej o 30% od wartości zamówienia lub jak i od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert. Brak jest także ustawowego rozwiązania zakazującego odrzucić ofertę wykonawcy w sytuacji, gdy tylko jeden z przypadków podanych w art. 90 ust. 1 ustawy się ziścił. Zatem nie ma racji odwołujący wskazując, że jego oferta nie zasługuje na odrzucenie, bo nie jest niższa o 30% od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert. W przypadku ziszczenia się któregośkolwiek ze zdarzeń wskazanych w art. 90 ust. 1 ustawy decydujące dla czynności zamawiającego związanych z badaniem oferty będą złożone przez wykonawcę wyjaśnienia. Zgodnie z ust. 2 art. 90 ustawy obowiązek wykazania, że oferta nie

zawiera rażąco niskiej ceny, spoczywa na wykonawcy, zaś w myśl ust. 3 tegoż przepisu zamawiający odrzuca ofertę wykonawcy, który nie złożył wyjaśnień lub jeżeli dokonana ocena wyjaśnień wraz z dostarczonymi dowodami potwierdza, że oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia.

Zatem nie jest wykluczone powoływanie się przez wykonawcę na fakt przeszacowania przez zamawiającego wartości szacunkowej zamówienia, w oparciu o pozostałe złożone przez wykonawców oferty, ale taka argumentacja powinna znaleźć się w wyjaśnieniach składanych zamawiającemu i być udowodniona. Odwołujący w swoich wyjaśnieniach tego przeszacowania nie udowodnił. Nie udowodnił także, ani w wyjaśnieniach, ani dowodami przeprowadzonymi na rozprawie, że miał podstawy do zaoferowania ceny na poziomie wynikającym z oferty. Przeprowadzone przez niego dowody, albo wprost potwierdzając, że cena jego oferty jest ceną rażąco niską – opinie biegłego, albo dotyczą elementów skalkulowanych drożej niż przyjął to biegły, a co do studni także zamawiający.

Zgodnie z art. 190 ust. 1 a ustawy ciężar dowodu, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny, spoczywa na:

- 1) wykonawcy, który ją złożył, jeżeli jest stroną albo uczestnikiem postępowania odwoławczego.

W niniejszej sprawie dowody powołane przez odwołującego nie wykazały, że oferta odwołującego nie zawiera rażąco niskiej ceny. Dowody z opinii biegłego potwierdził, że cena jest ceną rażąco niską. Jednocześnie załączone przez odwołującego do pisma z dnia 11 czerwca 2015r. oferty i polisy ubezpieczeniowe oraz wykaz posiadanego sprzętu nie dowiodły, że odwołujący mógł zaniżyć koszty realizacji przedmiotowego zamówienia poniżej cen minimalnych wynikających z Sekocenbud za II kwartał 2015r. tj. o więcej niż 218 tys. złotych.

Biorąc powyższe pod uwagę Izba stwierdziła, że w świetle zgromadzonego materiału dowodowego zarzut był nieuzasadniony i zamawiającemu nie można przypisać naruszenia art. 90 ust. 1, 2 i 3 ustawy.

Na marginesie jedynie Izba zauważa, że fakt wyboru oferty tańszej od oferty odwołującego nie powoduje, że automatycznie należy przyjąć, że oferta odwołującego nie może być ceną rażąco niską. Dany wykonawca oferujący niższą cenę może bowiem posiadać szczególnie oszczędne metody wykonania zamówienia, przyjęte rozwiązania techniczne, szczególnie sprzyjające warunki do wykonywania zamówienia, które wykazał na etapie wyjaśnień zamawiającemu i udowodnił, a które nie są dostępne innym wykonawcom oferującym zbliżone, choć zaniżone ceny. Izba zwraca uwagę, że przedmiotem rozważań Izby nie był

charakter ceny innych ofert zaoferowanych w niniejszym postępowaniu, gdyż nie mieścił się on w granicach podniesionych zarzutów – art. 192 ust. 7 ustawy.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 802/15 z dnia 4 maja 2015 r. – rażąco niska cena

„Przepis art. 90 ust. 1 ustawy ustanawia dwie przykładowe, wskazane alternatywnie, okoliczności, które świadczyć mają o wątpliwościach co do legalnego charakteru ceny zaoferowanej – 30% odbieganie ceny oferty *in minus* od średniej arytmetycznej cen wszystkich ofert złożonych w postępowaniu oraz 30% odbieganie *in minus* od wartości zamówienia, a w konsekwencji prowadzić do powstania obowiązku wezwania wykonawcy do złożenia wyjaśnień w przedmiocie ceny jego oferty. W rozpatrywanym przypadku pierwsza z ww. przesłanek ewidentnie nie zachodzi, co nie jest pomiędzy stronami sporne. Natomiast cena ofertowa ZK Sp. z o.o. w (...) jest ponad 30% niższa od wartości zamówienia oszacowanej przez Zamawiającego przed wszczęciem postępowania na podstawie art. 35 Pzp oraz wpisanej w protokole z postępowania (okoliczności związane z porównaniem cen ofertowych oraz szacunkowej wartości zamówienia zostały zgodnie z rzeczywistością opisane w treści odwołania przytoczonej powyżej). W świetle wywodów poczynionych wyżej, przyjąć należy, iż wartość zamówienia, o której mowa w art. 90 ust. 1 ma być przede wszystkim wartością realną, tj. jak najbardziej odpowiadającą rzeczywistej rynkowej wartości przedmiotu zamówienia. Takie samo założenie przyjmuje się również w art. 35 ust. 1 ustawy, nakazującym zamawiającemu szacowanie wartości zamówienia z należytą starannością. Co do zasady więc należy przyjmować, iż ustalone w ten sposób przez zamawiającego wynagrodzenie wykonawcy (spodziewana cena ofertowa netto) odzwierciedla rzeczywistość i jest wartością zamówienia, o której mowa w art. 90 ust. 1 Pzp. Jednakże założenie to jest jak najbardziej wzruszalne – w przypadku gdy nie zachodzą wątpliwości, iż wartość zamówienia nie została oszacowana z należytą starannością, a ustalone okoliczności przesądzają o jej zupełnej nieadekwatności w stosunku do rzeczywistej wartości zamówienia, przyjąć można, iż kwota szacowana niegdyś przez zamawiającego nie będzie wywierała określonych skutków prawnych. Z takich względu i w takim przypadku, zamawiający może nie kierować się porównaniem cen ofertowych złożonych w postępowaniu ze swoimi niegdyśszymi szacunkami, ale powinien odnieść je do realnej wartości zamówienia. Przy czym na marginesie zaznaczyć należy, iż w takim przypadku zamawiający bierze na siebie ryzyko i konieczność udowodnienia (przed organami orzekającymi o prawidłowości zaniechania

czynności wezwania wykonawcy do wyjaśnień lub kontrolującymi postępowanie), że jego oszacowanie wartości zamówienia dokonane przed wszczęciem postępowania nie odzwierciedla wartości zamówienia objętego danym postępowaniem przetargowym. Naraża się również na zarzuty dotyczące prawidłowości szacowania wartości zamówienia przed wszczęciem postępowania, szczególnie doniosłe w przypadku, gdyby wartość ta zadecydowała o nieprawidłowym zastosowaniu trybu postępowania. W rozpatrywanym przypadku Zamawiający udowodnił przed Izbą, iż kwota wpisana w protokole postępowania nie jest rzeczywistą wartością zamówienia i jako taka nie może stanowić punktu odniesienia dla oceny konieczności wezwania wykonawcy do wyjaśnień w przedmiocie ceny.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 821/15 z dnia 4 maja 2015 r. – wadium w formie gwarancji bankowej

„Podnieść przy tym należy, że opisanie wymogów co do treści gwarancji bankowej, poprzez sformułowanie *„musi w swojej treści zawierać oświadczenie o odpowiedzialności za wszystkie przypadki powodujące utratę wadium przez Wykonawcę określone w Ustawie”* jest wystarczająco precyzyjne – powielanie w treści SIWZ uregulowań powszechnie obowiązującego prawa (tu: ustawy Prawo zamówień publicznych), do którego dostęp nie nastręcza żadnych trudności, nie jest niezbędne. Postanowienia SIWZ nie dają zatem podstaw, aby twierdzić (odwołanie str. 2), że SIWZ nie precyzuje żadnych innych warunków gwarancji bankowej, poza tymi, iż ma to być gwarancja nieodwołalna, bezwarunkowa, płatna na pierwsze żądanie. Przeciwnie, warunki te w sposób wystarczająco precyzyjny zostały podane przez zamawiającego w pkt. 8.4. SIWZ Jak się wydaje, odwołujący, nie znajdując w postanowieniach SIWZ w szczególności w pkt. 8.4. SIWZ treści art. 46 ust. 4a i 5 ustawy Pzp – powielenia tych przepisów, błędnie przyjął, że zamawiający nie podał *„szczegółowych warunków gwarancji bankowej”* innych niż te, które zostały wskazane przez zamawiającego wprost w tym punkcie (gwarancja nieodwołalna, bezwarunkowa, płatna na pierwsze żądanie) i przyjął, że zastosowanie znajdują tu jedynie przepisy Prawa bankowego (nie wskazał przy tym, czy chodzi o przepisy prawa polskiego). (...) Odnosząc się do argumentu odwołującego w zakresie uzasadnienia wadliwości złożonej przez niego gwarancji – iż *zamawiający w żaden sposób nie precyzuje tych warunków i nie podaje żadnych przypadków, których gwarancja miałaby nie obejmować* to przypomnieć należy, że *„szczegółowe warunki gwarancji bankowej”* zostały przez zamawiającego w sposób wystarczająco precyzyjny wskazane w pkt. 8.4. SIWZ, o czym była mowa powyżej, a skoro zamawiający uznał, że

złożona przez odwołującego gwarancja bankowa nie zawiera elementu w postaci „*wyraźnego o odpowiedzialności za wszystkie przypadki powodujące utratę wadium wskazanego w Ustawie*”, to ich „podawanie”, jak oczekiwał tego odwołujący, było zbędne (wskazanie takie byłoby konieczne, gdyby zamawiający uznał, że gwarancja obejmuje jeden, dwa lub trzy z czterech przypadków zatrzymania wadium, o których mowa w przepisie art. 46 ust. 4a i ust. 5 ustawy Pzp – nic takiego nie wynika jednak z uzasadnienia o odrzuceniu oferty odwołującego w następstwie wykluczenia odwołującego).”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 422/15 z dnia 17 marca 2015 r. – wadium

„W przedmiotowej sprawie w treści gwarancji nie powołano się na konkretne przepisy ustawy Pzp, nie odwołano się też do innego dokumentu określającego przesłanki zatrzymania wadium. W pkt 5 gwarancji wymieniono przesłanki, które wyczerpują katalog określony art. 45 ust. 5 ustawy Pzp. Jednocześnie, brak jest możliwości wywiedzenia z treści gwarancji podstawy do zatrzymania przez zamawiającego wadium w sytuacji opisanej w art. 46 ust. 4a ustawy Pzp. Nieobjęcie zakresem gwarancji okoliczności wskazanej w art. 46 ust. 4a ustawy Pzp pociąga za sobą skutek w postaci uznania, że gwarancja nie stanowi prawidłowo ustanowionego zabezpieczenia uzyskania wadium, nie zabezpiecza w pełni interesów zamawiającego, co z kolei skutkuje wykluczeniem wykonawcy z postępowania na podstawie art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy Pzp. Na powyższe nie może mieć wpływu okoliczność, iż odwołujący w dniu 16 lutego 2015 r. przekazał zamawiającemu uzupełnioną gwarancję bankową wystawioną z datą 5 lutego 2015 r., bowiem została ona przekazana zamawiającemu po terminie składania ofert wyznaczonym na dzień 6 lutego 2015 r. godz. 9:00 (pkt 12.1 specyfikacji istotnych warunków zamówienia). Zgodnie zaś z art. 45 ust. 3 ustawy Pzp, wadium wnosi się przed upływem terminu składania ofert. Z tego samego powodu skutku nie może odnieść złożone przez odwołującego na rozprawie pismo (...) Bank Spółdzielczy z dnia 16 marca 2015 r. Jednocześnie, brak jest możliwości wezwania odwołującego do uzupełnienia wadium na podstawie art. 26 ust. 3 ustawy Pzp. Przepis ten zobowiązuje zamawiającego do wezwania wykonawców, którzy w określonym terminie nie złożyli wymaganych przez zamawiającego oświadczeń lub dokumentów, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy Pzp, lub którzy nie złożyli pełnomocnictw, albo którzy złożyli wymagane przez zamawiającego oświadczenia i dokumenty, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy Pzp zawierające błędy lub którzy złożyli wadliwe pełnomocnictwa, do ich złożenia w

wyznaczonym terminie. Oświadczenia i dokumenty, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy Pzp to oświadczenia i dokumenty potwierdzające spełnianie warunków udziału w postępowaniu oraz potwierdzające przez oferowane dostawy, usługi lub roboty budowlane wymagań określonych przez zamawiającego. Katalog tych dokumentów został określony w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. z 2013 r. poz. 231). Katalog ten nie obejmuje dokumentu potwierdzającego wniesienie wadium.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 1148/15 z dnia 18 czerwca 2015 r. – zatrzymanie wadium

„Dodatkowo, Izba wskazuje iż nie badała zarzutu dotyczącego naruszenia art. 46 ust. 4a ustawy Pzp, gdyż złożone przez Odwołującego odwołanie jest podprogowym środkiem ochrony prawnej, zatem odwołanie przysługuje wyłącznie wobec czynności wykluczenia oraz odrzucenia oferty Odwołującego (art. 180 ust. 2 ustawy Pzp), jednak wobec tego, że Zamawiający uznał za prawidłowe zamówienie wskazane w poz. 2 wykazu złożonego wraz z ofertą, a Izba nie podzieliła poglądu Zamawiającego co do drugiej z wykazanych robót, zrealizowanych na rzecz xxx, to Zamawiający zobowiązany jest do unieważnienia czynności wyboru najkorzystniejszej oferty i ponownego badania oraz oceny ofert oraz unieważnienia czynności wykluczenia wykonawców xxx oraz xxx prowadzących działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej: xxx. z siedzibą w xxx, z uwzględnieniem oferty wykonawców xxx oraz xxx prowadzących działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej: xxx z siedzibą w xxx. Naruszenie przez Zamawiającego przepisu art. 24 ust. 2 pkt 4 ustawy Pzp w konsekwencji doprowadziło do niezasadnego zatrzymania wadium.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 302/15, KIO 303/15 z dnia 5 marca 2015 r. – wyjaśnienia treści oferty, inna omyłka

„Niezależnie od powyższego, gdyby nawet rozważać możliwość poprawienia spornego zakresu oferty, to nie można pomijać, że poprawnie doprowadziłoby do określenia zakresu zobowiązania Odwołującego w tym przedmiocie w sposób zgoła odmienny od tego, który został wyartykułowany w treści oferty. Tymczasem z treści oferty nie wynika wola zaoferowania świadczenia, którego określenia w wyniku poprawienia domaga się Odwołujący. Odwołujący

wskazał, jaki czas chce poświęcić na prowadzenie szkoleń, jednakże uczynił to w sposób wadliwy, nie biorąc pod uwagę wytycznych i informacji Zamawiającego. Jednakże powzięcie wiedzy o nieadekwatności świadczenia względem potrzeb Zamawiającego, na skutek informacji o wyborze oferty najkorzystniejszej, nie może być podstawą do korygowania oferty, jeśli sposób sporządzenia *Szczegółowego opisu szkoleń* na omyłkę nie wskazuje, a nadto instytucja poprawienia omyłki nie służy wytworzeniu treści oświadczenia woli wykonawcy w sposób odpowiadający SIWZ. Zaakceptowanie takiego rozumowania prowadziłoby bowiem do przyjęcia, że każda oferta może być poprawiona po jej otwarciu tak, aby zadośćuczynić wymaganiom Zamawiającego.

Stąd też za nieuprawniony należy uznać pogląd, że akceptacja postanowień SIWZ w treści oferty winna prowadzić, w przypadku wystąpienia sprzeczności pomiędzy podanymi dokumentami, do poprawienia oferty zgodnie z treścią SIWZ. To oznaczałoby bowiem, że nieistotna jest pierwotna treść oświadczenia woli wykonawcy, a rozstrzygające znaczenie należy przypisać treści SIWZ. Jednakże taka interpretacja spornego przepisu jest nie do zaakceptowania, podważałaby bowiem istotę oferty i nie dawałby się pogodzić z przepisem art. 84 ust. 1 ustawy Pzp. Z powyższych przyczyn Izb nie dostrzega podstaw do poprawienia omyłki w kwestionowanym zakresie. (...) W ocenie Izby, opisana sytuacja nie podpada pod normę przepisu art. 87 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp. Aktualność w tym względzie zachowują rozważania Izby odnośnie braku możliwości poprawienia omyłki w zakresie czasu prowadzenia szkoleń. W tym miejscu wystarczy dodać, że Zamawiający nie miał w ogóle substratu do oceny oferty Odwołującego pod kątem zgodności zaoferowanych urządzeń z wymogami wyartykułowanymi w SIWZ. Ocena ta musiałaby nastąpić w wyniku przyjęcia przez Zamawiającego oświadczenia o treści zobowiązania Odwołującego w tym zakresie po otwarciu ofert. Odwołujący domaga się nawet nie skonkretyzowania swojego oświadczenia w tym przedmiocie, ale złożenia nowego oświadczenia, które nie znajduje oparcia w treści oferty, a zdaniem Izby, instytucja wyrażona w przepisie art. 87 ust. 1 ustawy Pzp nie służy do kreowania treści oferty w zakresie zobowiązania, którego w treści oferty zabrakło. Z tych względów żądanie Odwołującego konwalidowania braku zaoferowania spornych zasilaczy w trybie art. 87 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp nie jest uprawnione.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 319/15 z dnia 5 marca 2015 r. – inna omyłka

„Art. 89 ust. 1 pkt 2 Pzp nakazuje zamawiającemu odrzucenie oferty, której treść jest niezgodna z treścią SIWZ, z zastrzeżeniem art. 87 ust. 2. Obowiązek zamawiającego istnieje

zatem w sytuacji, gdy łącznie zaszły dwie przesłanki - złożona oferta jest niezgodna z merytorycznymi wymaganiami zamawiającego w szczególności co do zakresu, ilości, jakości, warunków realizacji i innych elementów istotnych dla wykonania zamówienia, a popełnione uchybienia nie jest możliwe do poprawienia zgodnie z art. 87 ust. 2 Pzp. Należy zwrócić przy tym uwagę, że dokonanie poprawy omyłek pisarskich, rachunkowych oraz innych niezgodności o charakterze nieistotnym na podstawie powołanego przepisu nie jest pozostawione uznaniu zamawiającego, lecz ma charakter obligatoryjny. Omawiane przepisy nie pozwalają zatem na dokonanie odrzucenia oferty wyłącznie z przyczyn błahych, o charakterze formalnym. Niezgodność treści oferty z treścią SIWZ powinna wynikać z wymagań zamawiającego zapisanych w sposób jednoznaczny. Odrzucenie oferty może nastąpić wyłącznie wtedy, gdy uchybienia w niej popełnione są na tyle znaczące, że wywierają wpływ na wykonanie umowy i to wpływ tego rodzaju, iż wykonanie umowy zgodnie z opisanymi wymaganiami zamawiającego jest niemożliwe. Przeniesienie omawianych zasad na grunt okoliczności sprawy prowadzi do oceny, że zamawiający odrzucił ofertę odwołującego z naruszeniem prawa. Po pierwsze: postanowienia SIWZ nie nakazywały jednoznacznie wskazania w ofercie czasu dostawy wyłącznie w godzinach. Wprawdzie można by wnioskować o tym pośrednio z opisu kryteriów oceny ofert oraz wzoru umowy, jednak wymagania zamawiającego, których niespełnienie pociąga za sobą odrzucenie oferty, nie mogą podlegać ustaleniu na zasadzie domyślności. Po drugie: Omyłka we wskazaniu jednostki czasu nie jest oczywistą omyłką pisarską, ani oczywistą omyłką o charakterze rachunkowym, lecz jest inną omyłką, o której mowa w art. 87 ust. 2 pkt 3 Pzp. Sanacja uchybienia odwołującego nie rodzi specjalnych trudności. Zgodnie z powszechnym rozumieniem 1 dzień kalendarzowy to doba, czyli 24 godziny, zatem dwa dni wskazane przez odwołującego to 48 godzin. Usunięcie omyłki w ofercie odwołującego jest możliwe do dokonania bez udziału odwołującego. Tym bardziej zatem należy negatywnie ocenić postępowanie zamawiającego, który odrzuca ofertę odwołującego z pominięciem możliwości uzyskania wyjaśnień. Poprawa oferty odwołującego ma znaczenie dla zadośćuczynienia wymaganiom przewidzianym w postanowieniach wzoru umowy. O jej nieistotności świadczy jednak to, że nie pociąga ona za sobą zmiany oceny oferty odwołującego w kryterium „Termin realizacji zamówienia”, w którym oferta odwołującego powinna otrzymać 10 pkt.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 458/15 z dnia 24 marca 2015 r. – koszty postępowania odwoławczego

„Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 a) i b) ww. rozporządzenia do kosztów postępowania odwoławczego, zwanych dalej kosztami zalicza się uzasadnione koszty stron postępowania odwoławczego, a w okolicznościach, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 3 lit b lub § 5 ust. 3 pkt 2, koszty uczestnika postępowania odwoławczego, który przystąpił po stronie zamawiającego oraz wniósł sprzeciw, w wysokości określonej na podstawie rachunków przedłożonych do akt sprawy, obejmujące w szczególności: koszty związane z dojazdem na wyznaczoną rozprawę lub rozprawy (posiedzenie lub posiedzenia) Izby, wynagrodzenie pełnomocników, jednak nie wyższe niż kwota 3 600 zł. Zatem nie uwzględniono wniosku Zamawiającego o zasądzenie kosztów postępowania, to jest m. in. wynagrodzenia pełnomocnika, na podstawie samego tylko oświadczenia złożonego ustnie do protokołu, gdyż ustawodawca w przepisach dotyczących postępowania odwoławczego (t.j. w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów w sprawie wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczania) nie przyjął, tak jak to byłoby na gruncie kpc (art. 109 kpc, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2002r., w spr. II CK 134/02), zasad przyznawania kosztów na podstawie oświadczenia, wymagając udokumentowania poniesienia odpowiednich, uzasadnionych kosztów rachunkiem składanym do akt sprawy. Pojęcie rachunku definiują przepisy art. 87 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa* (tekst jedn. DZ. U. z 2005r. Nr 8 Poz. 60 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2005 r. w sprawie naliczania odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej, a także zakresu informacji, które muszą być zawarte w rachunkach (Dz. U. z 2005 Nr 165 poz. 1373 z późn. zm.). Skoro zatem takiego rachunku nie złożono – wskazane wynagrodzenie pełnomocnika Zamawiającego nie mogło zostać zasądzone. (podobnie wyrok KIO z dnia 15 kwietnia 2014 r., sygn. akt KIO 684/14).”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok SO w Katowicach z dnia 16 kwietnia 2015 r. sygn. akt: XIX Ga 151/15 dotyczący terminu związania ofertą oraz zabezpieczenia oferty wadium w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonym z wykorzystaniem aukcji elektronicznej.

[tekst orzeczenia](#)

Wyrok SO w Kielcach z dnia 5 maja 2015 r. sygn. akt: VII Ga 61/15 dotyczący kosztów postępowania odwoławczego

[tekst orzeczenia](#)

ANALIZY SYSTEMOWE

NR 6/2015

Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych 01.01.2015 – 30.06.2015

I. Rynek zamówień publicznych

Liczba opublikowanych ogłoszeń

Rodzaj ogłoszenia	Miejsce publikacji		RAZEM
	BZP	TED	
O zamówieniu	55 743	10 450	66 193
O zamówieniu w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa / na podwykonawstwo	20	101	121
O udzieleniu zamówienia	53 247	10 851	64 098
O konkursie	53	28	81
O wynikach konkursu	25	31	56
O zmianie ogłoszenia	17 861	6 809*	24 670
O koncesji na usługi / roboty budowlane	16	6	22
O zamiarze zawarcia umowy	1 941	430	2 371
Informacyjne o planowanych zamówieniach	-	421	421
O profilu nabywcy	-	8	8
RAZEM	128 906	29 135	158 041

* - ogłoszenia dotyczące dodatkowych informacji, informacji o niekompletnej procedurze lub sprostowania

Postępowania wszczęte według rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	BZP	TED
Roboty budowlane	35,08%	7,30%
Dostawy	35,40%	55,78%
Usługi	29,52%	36,92%

Postępowania wszczęte według trybu postępowania

Tryb	BZP	TED
Przetarg nieograniczony	99,17%	96,26%
Przetarg ograniczony	0,44%	3,30%
Negocjacje z ogłoszeniem	0,03%	0,37%
Dialog konkurencyjny	0,01%	0,07%
Licytacja elektroniczna	0,35%	-

Kryteria oceny ofert – BZP

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Kryterium	Odsetek postępowań			
	roboty budowlane	dostawy	usługi	Ogółem
Cena jako jedyne kryterium	5%	20%	11%	12%
Cena i inne kryteria	95%	80%	89%	88%

Kryteria oceny ofert – TED

(zamówienia o wartości powyżej progów UE)

Kryterium	Odsetek postępowań			
	roboty budowlane	dostawy	usługi	Ogółem
Cena jako jedyne kryterium	14%	10%	11%	11%
Cena i inne kryteria	86%	90%	89%	89%

Postępowania, w których przewidziano zaliczkowanie

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek
Roboty budowlane	166	0,85%
Dostawy	52	0,26%
Usługi	92	0,56%
Razem	310	0,56%

Postępowania, w których zamawiający zastrzegł, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy, u których ponad 50% zatrudnionych stanowią osoby niepełnosprawne

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek
Roboty budowlane	3	0,02%
Dostawy	13	0,07%
Usługi	44	0,27%
Razem	60	0,11%

Postępowania, w których przewidziano unieważnienie postępowania w przypadku nie przyznania środków pochodzących z budżetu UE i in.

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek
Roboty budowlane	925	4,73%
Dostawy	706	3,58%
Usługi	970	5,89%
Razem	2 601	4,66%

Postępowania, w których przewidziano istotne zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek
Roboty budowlane	16 716	85,46%
Dostawy	13 209	66,94%
Usługi	11 985	72,80%
Razem	41 910	75,16%

Postępowania, w których przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzono dialog techniczny

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek
Roboty budowlane	22	0,11%
Dostawy	50	0,25%
Usługi	45	0,28%
Razem	118	0,21%

Zamówienia udzielone według rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	BZP	TED
Roboty budowlane	28,01%	7,18%
Dostawy	36,36%	47,30%
Usługi	35,63%	45,52%

Zamówienia udzielone według trybu postępowania

Tryb	BZP	TED
Przetarg nieograniczony	85,25%	86,06%
Przetarg ograniczony	0,37%	3,97%
Negocjacje z ogłoszeniem	0,02%	1,42%
Negocjacje bez ogłoszenia	0,05%	8,49%*
Dialog konkurencyjny	0,01%	0,06%
Wolna ręka	12,17%	-
Zapytanie o cenę	1,88%	nie ogłasza się
Licytacja elektroniczna	0,26%	nie ogłasza się

* - w tym wolna ręka

Wartość udzielonych zamówień*

Wartość zamówień	18,148 mld zł
Rodzaj zamówienia	Struktura zamówień wg wartości
Roboty budowlane	61%
Dostawy	21%
Usługi	18%

* - wartość określono na podstawie danych z ogłoszeń o udzieleniu zamówienia opublikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (dotyczących postępowań o wartościach od określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp do progów UE)

Ogłoszenia o zamówieniu z ogłoszeniami o udzieleniu zamówienia
(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Okres	Liczba ogłoszeń o zamówieniu	Liczba ogłoszeń o zamówieniu, do których opublikowano ogłoszenie o udzieleniu zamówienia	Odsetek
I poł. 2014	76 959	65 498	85,11%
rok 2014	145 230	121 210	83,46%
styczeń 2015	6 502	5 609	86,27%
I kw. 2015	24 957	21 357	85,58%

Średnia liczba ofert składanych i odrzucanych
(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba ofert	
	składanych	odrzuconych
Roboty budowlane	5,14	2,08
Dostawy	2,42	1,53
Usługi	3,11	1,85
Średnio	3,07	1,79

Zamówienia udzielone według województw
(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Województwo	Odsetek liczby	Odsetek wartości
dolnośląskie	7%	8%
kujawsko-pomorskie	5%	5%
lubelskie	5%	6%
lubuskie	2%	3%
łódzkie	5%	5%
małopolskie	10%	9%
mazowieckie	18%	18%
opolskie	2%	2%
podkarpackie	6%	5%
podlaskie	3%	3%
pomorskie	6%	6%
śląskie	10%	10%
świętokrzyskie	3%	3%
warmińsko-mazurskie	4%	4%
wielkopolskie	8%	7%
zachodniopomorskie	5%	6%

Średni czas trwania postępowań

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	2014	2015
Roboty budowlane	39 dni	42 dni
Dostawy	33 dni	34 dni
Usługi	32 dni	34 dni
Średnio	34 dni	35 dni

Procentowa wartość udzielanych zamówień według kategorii zamawiających

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Kategorie zamawiających	% wartości
Administracja rządowa centralna	2,64%
Administracja rządowa terenowa	1,98%
Administracja samorządowa	52,08%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	0,14%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	0,81%
Uczelnie publiczne	4,00%
Podmiot prawa publicznego	6,76%
Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	10,22%
Inny	21,38%

Procent liczby udzielanych zamówień według kategorii zamawiających

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp)

Kategorie zamawiających	Udział
Administracja rządowa centralna	2,58%
Administracja rządowa terenowa	2,41%
Administracja samorządowa	39,34%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	0,21%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	0,80%
Uczelnie publiczne	5,94%
Podmiot prawa publicznego w tym Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	21,49%
Zamawiający sektorowy	2,83%
Inny	24,40%

Rodzaj udzielanych zamówień według kategorii zamawiających
(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp)

Kategorie zamawiających	Udział procentowy		
	roboty budowlane	dostawy	usługi
Administracja rządowa centralna	13,74%	25,06%	61,20%
Administracja rządowa terenowa	19,48%	36,44%	44,08%
Administracja samorządowa	40,29%	16,75%	42,96%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	19,12%	22,79%	58,09%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	16,54%	28,60%	54,86%
Uczelnie publiczne	13,42%	55,93%	30,65%
Podmiot prawa publicznego w tym Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	8,48%	68,28%	23,25%
Zamawiający sektorowy	15,16%	40,52%	44,32%
Inny	18,83%	43,74%	37,42%

Struktura procentowa trybów udzielania zamówień
według kategorii zamawiających

(zamówienia powyżej wartości określonych w art. 4 pkt 8, 8a – 8c ustawy Pzp ale poniżej progów UE)

Kategorie zamawiających	Tryb [%]							
	PN	PO	NO	NB	DK	WR	ZC	LE
Administracja rządowa centralna	72,21	1,13	0,00	0,00	0,00	22,97	3,18	0,51
Administracja rządowa terenowa	82,72	0,08	0,00	0,08	0,08	13,92	1,92	1,20
Administracja samorządowa	84,95	0,21	0,01	0,05	0,01	12,90	1,46	0,40
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	86,76	0,00	0,00	0,74	0,00	10,29	2,21	0,00
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	68,29	0,58	0,00	0,19	0,00	14,01	16,93	0,00
Uczelnie publiczne	87,61	0,08	0,03	0,03	0,00	8,80	3,36	0,11
Podmiot prawa publicznego	85,91	0,80	0,03	0,00	0,03	11,65	1,33	0,25
Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	90,17	0,20	0,00	0,07	0,01	8,86	0,69	0,00
Inny	83,91	0,73	0,02	0,03	0,02	12,84	2,35	0,10

**Liczba zamówień udzielonych polskim wykonawcom na rynkach innych państw członkowskich UE
z uwzględnieniem wartości tych zamówień***

Państwo	Liczba kontraktów	Rodzaj zamówienia	Równowartość w EUR
Belgia	1	1 x usługi	brak danych
Bułgaria	1	1 x dostawy	957 000 EUR
Czechy	4	2 x dostawy 2 x usługi	1 985 601 EUR
Estonia	2	2 x dostawy	443 465 EUR
Grecja	1	1 x dostawy	1 798 000 EUR
Luksemburg	1	1 x usługi	brak danych
Litwa	1	1 x dostawy	1 541 937 EUR
Łotwa	2	2 x dostawy	6 474 209 EUR
Niemcy	4	1 x roboty budowlane 2 x dostawy 1 x usługi	590 572 EUR
Rumunia	2	2 x dostawy	515 020 EUR
Słowacja	3	1 x dostawy 2 x usługi	14 284 910 EUR
Wielka Brytania	1	1 x dostawy	686 081 EUR
Włochy	4	3 x dostawy 1 x usługi	6 798 084 EUR
Razem	27	1 x roboty budowlane 18 x dostawy 8 x usługi	36 074 879 EUR

* - dane na podstawie ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym UE (strona internetowa TED)

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2015

Liczba zamówień udzielonych przez polskich zamawiających wykonawcom zagranicznym z uwzględnieniem wartości tych zamówień*

Państwo	Rodzaj zamówienia – liczba kontraktów, wartości kontraktów [w PLN]							Razem		
	roboty budowlane		dostawy		usługi		konkurs			
Austria	2	144 809 967	8	63 576 252	7	71 723 308			17	280 109 527
Belgia			16	4 993 380					16	4 993 380
Chiny			3	1 860 793 829					3	1 860 793 829
Czechy	1	b.d.	20	175 996 095	4	5 528 435			25	181 524 530
Cypr			2	34 231 500					2	34 231 500
Finlandia			1	b.d.					1	b.d.
Francja			14	20 756 932	7	44 745 222			21	65 502 154
Gruzja					1	608 386			1	608 386
Hiszpania	3	141 065 736	4	136 115 003	10	62 902 361	1	12 195	18	340 095 295
Holandia			11	18 847 352	5	765 079 438			16	783 926 790
Indie			1	1 228 770	1	3 241 869			2	4 470 639
Irlandia			126	12 395 694	1	30 000 000			127	42 395 694
Izrael			1	248 199					1	248 199
Japonia			1	839 900					1	839 900
Litwa			4	17 307 111	3	8 205 479			7	25 512 590
Łotwa			1	526 000					1	526 000
Niemcy	6	468 433 096	29	138 415 862	7	25 114 401			42	631 963 360
Norwegia			1	448	1	665 422			2	665 870
Portugalia			2	408 537					2	408 537
Rosja					1	608 386			1	608 386
Rumunia			2	223 872 979					2	223 872 979
Słowacja			3	1 269 481	3	2 303 000			6	3 572 481
Słowenia			1	22 920 000	1	1 197 600			2	24 117 600
Szwajcaria			28	15 430 843	2	1 992 380			30	17 423 223
Szwecja			4	25 642 358					4	25 642 358
Turcja			1	2 103 155					1	2 103 155
Ukraina					1	608 386			1	608 386
USA			3	13 157 746	4	44 053 632			7	57 211 378
Wielka Brytania			91	24 188 869	6	35 924 031			97	60 112 899
Włochy	7	635 774 527	12	107 262 933	5	7 439 237			24	750 476 697
Razem	19	1 390 083 327	390	2 922 529 226	70	1 111 940 972	1	12 195	480	5 424 565 720

* - dane na podstawie ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym UE (strona internetowa TED)

II. Kontrola udzielania zamówień publicznych

Kontrole uprzednie

Kontrole	Liczba	
Wszczęte	55	
Zakończone	59	
Wyniki kontroli	Liczba	Struktura procentowa
Odstąpiono od kontroli	0	0%
Nie stwierdzono naruszeń	40	68%
Stwierdzono naruszenia	19	32%
w tym:		
	1	5%
zalecenie unieważnienia	10	53%
zalecenie usunięcia naruszeń	8	42%
naruszenia formalne (bez zaleceń)		

Kontrole doraźne

Kontrole	Liczba	
Wszczęte	28	
Zakończone	31	
Wyniki kontroli	Liczba	Struktura procentowa
Brak naruszeń	0	0%
Stwierdzono naruszenia	31	100%
W tym:		
zawiadomienie RDFP	14	-

Kontrole doraźne zawiadomień

(kontrola wyboru trybu udzielenia zamówienia na podstawie zawiadomień kierowanych do Prezesa UZP w związku z art. 62 ust. 2 i art. 67 ust. 2 ustawy Pzp)

Kontrole	Liczba	
Wszczęte	13	
Zakończone	12	
Wyniki kontroli	Liczba	Struktura procentowa
Nie stosuje się ustawy	0	0%
Nie stwierdzono naruszeń	1	8%
Stwierdzono naruszenia	11	92%
w tym:		
	11	100%
uchybień formalne	10	-
zawiadomienie RDFP		

Postępowania wyjaśniające

Postępowania wyjaśniające	Liczba	
Wszczęte	329	
Zakończone	415	
Wyniki postępowań	Liczba	Struktura procentowa
przekazane do kontroli	35	8%

III. Środki ochrony prawnej

Liczba odwołań i sposób ich rozstrzygnięcia

	Liczba	
Wniesiono ogółem	1 396	
Rozpatrzone ogółem	1 440	
Sposób rozpatrzenia	Liczba	Rozkład procentowy
Zwrócone	116	8%
Odrzucone	45	3%
Umorzone postępowanie	271	19%
Umorzone postępowanie – zarzuty uwzględnione przez zamawiającego	228	16%
Oddalone	450	31%
Uwzględnione	330	23%

Odwołania wnoszone w zależności od rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	2015 r.	2014 r.
Roboty budowlane	18%	21%
Dostawy	35%	37%
Usługi	47%	42%

Liczba skarg na wyroki Krajowej Izby Odwoławczej wniesionych do sądów

Skargi	2015 r.	2014 r.
Liczba wniesionych skarg	99	63
Odsetek ilości wniesionych skarg w stosunku do liczby rozpatrzonych odwołań	7%	5%

Przygotował:
Departament Informacji, Edukacji i Analiz Systemowych

Zespół redakcyjny Informatora UZP:

*Joanna Czarnecka Joanna Orzeł
Aleksandra Osuch Izabela Rzepkowska
Wojciech Michalski Anna Węclawska
pod kierunkiem Anity Wichniak-Olczak*

KONTAKT:

**Urząd Zamówień Publicznych
ul. Postępu 17a , 02-676 Warszawa
tel. 458-77-07 fax 458-78-36, informator@uzp.gov.pl**